

Provincie Fryslân
Begrotingswijziging 2026
Berap 2026

Provinciale Staten
30 september 2026

De begrotingswijziging is ingedeeld in de volgende onderdelen:

- I. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo
- II. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo vrijval.
- III. Vrij vragen voorwaardelijke budgetten
(geen begrotingswijzigingen).
- IV. Overige wijzigingsvoorstellen niet van invloed op het begrotingssaldo.
- V. Voorstellen tot aanpassing bestedingsritme tijdelijke budgetten
Onderverdeeld in categorie A en B
Categorie A Overeenkomst met medeoverheden en andere partijen
Categorie B Meerjarige tijdelijke budgetten

Daarnaast wordt voor 13 tijdelijke budgetten een verlenging van de looptijd gevraagd namelijk:

- C 1 Spreidingswet
- C 2 Bestuurlijke vernieuwing
- C 3 Openbaar Vervoer
- C 4 Decentralisatie uitkeringen OV Fryslân
- C 5 Financiering stortplaatsen
- C 6 Invasieve exoten LVVN
- C 7 Gebiedsofferte NN Noardlike Fryske Wâlden
- C 8 Bovenregionale analyse gevolgen extreme regenval
- C 9 Regionale kennisfunctie bodem en ondergrond
- C 10 DOM's
- C 11 Economie
- C 12 Tsjukemar-Nanneiid
- C 13 Transitiekosten organisatie

VI. Voorstellen tot aanpassing van reserves.

VII. Lastneming subsidies beschikkingen.

De wijzigingen zijn bij de verschillende beleidsprogramma's opgenomen waarbij de verzamelwijzigingen bestedingsritme en lastneming subsidies benoemd staan in het programma 7 provinciefinanciën.

Voorspellend vermogen:

Hieronder is het overzicht opgenomen van de wijzigingen bestedingsritme die van invloed zijn op ons voorspellend vermogen. Deze hebben betrekking op zowel de uitgaven als

inkomstenkant van de begroting. De reden van aanpassen van het bestedingsritme zijn bij de afzonderlijke begrotingswijzigingen opgenomen.

uitgaven x € 1 mln.					
Onderdeel	2026	2027	2028	2029	2030
PS mandaat:					
Reserves	-19,4	12,6	-4,6	1,2	10,2
Structurele budgetten	-2,3	0,9	0,3	0,5	0,6
Tijdelijke budgetten	-34,7	9,8	12,5	8,5	3,9
GS mandaat:					
Overlopende passiva (spuk's)	-29,4	-2,5	-62,2	-3,5	68,2
Lastneming subsidies	-2,0	2,0	0,1	0,0	0,0
<i>Subtotaal beleidsprogramma's</i>	<i>-88,0</i>	<i>22,9</i>	<i>-53,9</i>	<i>6,7</i>	<i>82,9</i>
Investerings	-46,2	12,8	2,3	6,4	24,8
Totaal bestedingsritme	-134,2	35,6	-51,5	13,1	107,7
inkomsten x € 1 mln.					
Onderdeel	2026	2027	2028	2029	2030
PS mandaat:					
Reserves	-2,1	2,1	0,0	0,0	0,0
Structurele budgetten	0,0	0,3	-0,3	0,0	0,0
Tijdelijke budgetten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GS mandaat:					
Overlopende passiva (spuk's)	-29,4	-2,5	-62,2	-3,5	68,2
Lastneming subsidies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Subtotaal beleidsprogramma's</i>	<i>-31,5</i>	<i>-0,1</i>	<i>-62,5</i>	<i>-3,5</i>	<i>68,2</i>
Investerings	-41,1	23,7	1,7	1,3	14,5
Totaal bestedingsritme	-72,7	23,6	-60,8	-2,1	82,7

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 1 **Bestuur**
Onderwerp : I 1 **Provinciale verkiezingen 2027**
Taakomschrijving: **Provinciale Staten**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

Op 8 april 2026 heeft het Presidium ingestemd met het plan van aanpak voor de provinciale verkiezingen 2027. Net als bij de voorgaande verkiezingen wordt voorgesteld om een (tijdelijk) verkiezingsbudget voor PS beschikbaar te stellen, deels in het jaar voorafgaand aan de verkiezingen en deels in het verkiezingsjaar zelf. Daarnaast is de waardering van de functie van de Griffier aangepast en de nieuwe waardering nemen wij mee in de begroting.

De totale verwachte kosten voor de verkiezingen worden als volgt onderverdeeld:

Campagne (website, verkiezingskrant, radio, posters)	€ 35.000,-
Kieswijzer	€ 10.000,-
Verkiezingsavond	€ 25.000,-
Landelijke campagne (IPO)	€ 10.000,-
Informatieproces/informateur	€ 15.000,-
Kennismaking- en Introductieprogramma	€ 25.000,-
Projectleider verkiezingen (0,8 FTE)	€ 115.000,-
Onvoorzien	€ 25.000,- +
Totaal	€ 260.000,-

Voorstel:

Het voorstel is om voor de verkiezingen van 2027 een bedrag van € 260.000,- beschikbaar te stellen. Voor uitgaven in 2026 gaat het dan om € 110.000,- en voor het jaar 2027 een bedrag van € 150.000,-. En daarnaast de begroting met ingang van 2026 structureel op te hogen met € 15.900,- in verband met de functiewaardering van de griffier.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	125.900	165.900	15.900	15.900	15.900
	Begrotingssaldo	-125.900	-165.900	-15.900	-15.900	-15.900
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 1 **Bestuur**
Onderwerp : 1 2 **Externe evaluatie Noordelijke rekenkamer**
Taakomschrijving: **Provinciale staten**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

De Noordelijke Rekenkamer is als gemeenschappelijk orgaan door Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 in het leven geroepen. De kosten van het gemeenschappelijk orgaan worden door de deelnemende provincies gelijk gedragen. In artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling van de Noordelijke Rekenkamer (NRK) is door de noordelijke staten vastgelegd dat de Rekenkamer iedere zes jaar extern wordt geëvalueerd. De deelnemende Staten verlenen volgens artikel 20 gezamenlijk de opdracht tot deze evaluatie en stellen hiervoor het benodigde budget beschikbaar. De Raad van Advies (RvA) is namens de drie Staten verantwoordelijk voor de evaluatie van de NRK en coördineert in dezen. De RvA heeft op 24 maart jl. ingestemd met een voorstel voor de evaluatie van de NRK. Er wordt een budget van € 51.000,- gevraagd voor de evaluatie. Per provincie komt dit neer op een bijdrage van ongeveer € 17.000,-. Het Presidium is op 13 mei jl. akkoord gegaan met de voorgestelde evaluatie.

Voorstel:

Instemmen met het beschikbaar stellen van € 17.000,- voor de evaluatie Rekenkamer uit het begrotingssaldo.

De bijdragen van de provincie Drenthe en Groningen van € 34.000,- begroten als inkomst en opnemen in de begroting.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	51.000				
	Begrotingssaldo	-17.000				
	Totaal lasten	34.000	0	0	0	0
Baten						
1	Bestuur	34.000				
	Totaal baten	34.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : 13 **Afstandsbediening gemeente Leeuwarden**
Taakomschrijving: Beheer en onderhoud wegen
Categorie ZBB: Kerntaak breed

Toelichting:

In 2019 hebben de provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden afspraken gemaakt over het op afstand bedienen van gemeentelijke bruggen vanuit It Swettehûs. In de eerste opzet zou de gehele uitvoering van het aansluiten van de gemeentelijke bruggen door de provincie plaatsvinden.

De werkzaamheden de gemeentelijke bruggen voor het geschikt maken voor afstandsbediening gaat de gemeente Leeuwarden nu zelf uitvoeren. De aanleg van de glasvezel voeren wij uit, daar worden wij eveneens eigenaar van.

De beschikbare middelen hiervoor zijn ondergebracht in de reserve activa derden. Het deel voor het geschikt maken van de gemeentelijke bruggen wordt uit de reserve onttrokken. Eveneens wordt het restant van het gereserveerde budget onttrokken uit de reserve en omgezet naar afschrijvingslasten ter dekking van de glasvezelkabel. Aangezien het hier gaat om het omzetten van een incidenteel bedrag naar structurele afschrijvingslasten, verloopt deze mutatie via het begrotingssaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de onttrekking uit de reserve activa derden ten behoeve van afstandsbediening Leeuwarden opnemen in de begroting.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	213.000	807.300	119.800	119.800	1.304.100
	Begrotingssaldo	1.416.300				
	Begrotingssaldo	-31.900	-31.900	-31.900	-31.900	-31.900
2	Kapitaallasten Brugbediening	31.900	31.900	31.900	31.900	31.900
	Totaal lasten	1.629.300	807.300	119.800	119.800	1.304.100
Baten						
	Reserve activa in eigendom van derden Beschikking over reserve	1.629.300	807.300	119.800	119.800	1.304.100
	Totaal baten	1.629.300	807.300	119.800	119.800	1.304.100

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve activa in eigendom van derden Beschikking over reserve	1.629.300	807.300	119.800	119.800	1.304.100
	Totaal lasten	1.629.300	807.300	119.800	119.800	1.304.100

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 4 **Ruimte en Klimaat**
Onderwerp : 14 **Bestedingsritme tijdelijk budget Veenweide**
Taakomschrijving: Veenweide
Categorie ZBB: Wettelijk keuze

Toelichting:

Voor het veenweideprogramma is voor de periode 2024-2028 meerjarig tijdelijke formatie begroot. Voor het boekjaar 2027 wordt een tekort verwacht op genoemd budget. Daarom wordt voorgesteld om het begrote budget voor boekjaar 2028 naar voren te halen naar boekjaar 2027. Hiermee is de dekking van de tijdelijke formatie voor 2027 geborgd. De benodigde tijdelijke formatie voor de periode 2028-2030 zal in het kader van de komende herijking van het veenweideprogramma worden beoordeeld.

Voorstel:

De begrote tijdelijke formatie voor boekjaar 2028 naar voren halen naar boekjaar 2027. De mutatie verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat bijdrage formatie		304.400	-304.400		
6	Bedrijfsvoering formatie tijdelijk		304.400	-304.400		
	Begrotingssaldo		-304.400	304.400		
	Totaal lasten	0	304.400	-304.400	0	0
Baten						
6	Bedrijfsvoering bijdrage formatie		304.400	-304.400		
	Totaal baten	0	304.400	-304.400	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 6 **Bedrijfsvoering**
Onderwerp : 15 **Bestedingsritme formatie PAS - Melders**
Taakomschrijving: **Bedrijfsvoering**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

Bij de tweede Bestuursrapportage 2021 zijn aanvullende provinciale middelen aangevraagd en daarnaast Rijksmiddelen en legesinkomsten opgenomen in de begroting voor het legaliseren van PAS – melders. Hierbij is rekening gehouden met het legaliseren van de PAS – meldingen binnen drie jaar. De kosten werden gespreid over vier jaar (t/m 2025), omdat de verwachting was dat pas in de loop van 2022 stikstofruimte vrij zou worden gemaakt.

In de praktijk zien we dat er tot op heden landelijk nog geen stikstofruimte beschikbaar is gesteld/gekomen voor het legaliseren van de PAS – melders door de minister. De verwachting is nog steeds dat op korte termijn weinig tot geen stikstofruimte voor Fryslân beschikbaar komt. De werkdruk en de daarbij behorende kosten komen daarmee voor de provincie verder in de tijd te liggen.

Daarom wordt voorgesteld om een deel van de beschikbaar gestelde formatie middelen voor dit jaar door te schuiven naar 2027 € 101.000,- en € 102.000,- naar 2028

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme met betrekking tot de formatie in het kader van Legaliseren PAS – melders door te schuiven van 2026 naar 2027 en 2028. De mutatie verloopt via het begrotingssaldo budgettair neutraal.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
6	Bedrijfsvoering formatie tijdelijk	-203.000	101.000	102.000		
	Begrotingssaldo	203.000	-101.000	-102.000		
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Gedeputeerde Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 6 **Bedrijfsvoering**
Onderwerp : I 6 **Bestedingsritme formatie CDOKE decentralisatie uitkering**
Taakomschrijving: **Bedrijfsvoering**
Categorie ZBB: **Wettelijke keuze**

Toelichting:

De in 2025 ontvangen decentralisatie uitkering CDOKE is als gevolg van de nog beschikbare CDOKE SPUK middelen nu niet nodig, en zal daarom meerjarig betrokken gaan worden bij het nieuwe nog voor te leggen Energieprogramma 2027-2023.

Voorstel:

Voorgesteld wordt de begroting volgens onderstaande tabel aan te passen. De mutatie verloopt via het begrotingssaldo budgettair neutraal.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
6	Bedrijfsvoering (formatie tijdelijk)	-2.093.400	500.000	500.000	500.000	593.400
	Begrotingssaldo	2.093.400	-500.000	-500.000	-500.000	-593.400
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: Diverse
Onderwerp : I 7 Noodzakelijke voorstellen
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

In de Kadernota 2027 is ook het overzicht van noodzakelijke voorstellen berap 2026 opgenomen om zo een integrale afweging te kunnen maken over alle voorstellen. Hieronder zijn deze berap voorstellen nader toegelicht.

Programma 2 Infrastructuur

Vorbereiding aanbesteding treinconcessie 2035-2050

In 2035 loopt de huidige treinconcessie af. Bij de start van de treinconcessie moeten alle treinen worden vervangen. Dit heeft te maken met de transitie naar zero-emissie en de leeftijd van het materieel. De markt heeft aangegeven ongeveer 7 jaar nodig te hebben voor de productie van het materieel en de toetsing voor het toelaten daarvan op het Nederlandse spoor. Gezien deze voorbereidingstijd moet tijdig begonnen worden met het proces van aanbesteding (opstellen van de benodigde stukken, marktconsultatie etc.) inclusief het eisenpakket voor het nieuwe materieel. Daarnaast dienen de nodige onderzoeken uitgevoerd te worden in verband met de overgang van de oude concessiehouder naar een nieuwe concessiehouder. Voor het uitvoeren van deze onderzoeken en externe begeleiding bij het proces van de aanbesteding van de nieuwe treinconcessie zijn extra middelen nodig. Voorstel: Incidenteel: € 535.000,- voor de periode 2026 t/m 2030.

Wetgeving met invloed op beheer en onderhoud

Als provincie moeten we voldoen aan meerdere nieuwe en aangescherpte wettelijke verplichtingen vanuit Europese en nationale regelgeving. Het gaat om:

- fysieke beveiliging van vitale infrastructuur (NIS2 – It Swettehûs),
- implementatie van de Machineverordening (EU 2023/1230),
- verduurzaming van provinciale huurwoningen (energielabel D per 2029) en
- actualisatie van dieptemetingen van provinciale meren.

Het betreft geen nieuw beleid, maar uitvoering van rechtstreeks geldende regelgeving en wettelijke verantwoordelijkheden van de provincie als eigenaar, beheerder en verhuurder. De financiële consequenties zijn niet volledig voorzien in de huidige meerjarenbegroting. Dit voorstel betreft zowel incidentele als structurele kosten waaronder afschrijvingslasten van de investeringen.

Voorstel: Incidenteel: € 125.000,- voor de periode 2026-2027 en een investeringskrediet van € 1.275.000,- voor de jaren 2027-2028. Structureel € 170.000,- in 2027 oplopend naar € 250.900,- vanaf 2035.

Programma 3 Natuur en Landbouw

Tekort Nota Weidevogels 2021-2030

Uit de Tussenevaluatie in 2025 van de Nota Weidevogels (2021-2030), blijkt dat de benodigde maatregelen (nog) niet zijn uitgevoerd als gevolg van een tekort aan budget. Op dit moment is het doel van 10.000 broedparen grutto nog niet gehaald, wel lijkt de achteruitgang voorzichtig te zijn gestopt. De Europese Commissie is nu een inbreukprocedure over de Vogelrichtlijn gestart. Het aantal broedparen grutto's in Nederland moet groeien van circa 35.000 broedparen nu naar 50.000 broedparen in 2050, waarvan circa 1/3 in Fryslân broedt.

Daarnaast hebben Provinciale Staten bij de behandeling van de Tussenevaluatie 6 moties aangenomen die jaarlijks € 250.000,- kosten en 1 fte voor de uitvoering hiervan. Het gaat dan om een pilot bemesting en beweiding, controles in natuurgebieden, bescherming en monitoring van de wulp, weidevogeleducatie en opleidingen en uitvoering van het Actieplan Weidevogels.

Voorstel: Incidenteel: € 6.727.000,- voor de periode 2026 t/m 2030.

Friese Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel

In 2026 wordt de Friese Aanpak Stikstof en Natuurherstel ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd. De uitvoering van het programma vraagt in deze fase van uitvoering formatie en inzet van externe deskundigheid om het plan verder vorm te geven en de participatie met de gebieden op te starten. Deze extra formatie en inhuur van deskundigheid is nu niet gedekt.

Daarnaast zijn naar verwachting in de nabije toekomst extra middelen voor de uitvoering nodig waarvan de omvang nu nog niet bekend is.

Voorstel: 2026 € 1.250.000,- en 2027 € 2.130.000,-.

Programma 4 Ruimte en Klimaat

Verhoging bijdrage Gemeenschappelijke Regeling Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing

De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) is de omgevingsdienst van Fryslân. De provincie is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling FUMO.

De FUMO voert voor de provincie Fryslân een wettelijke taak uit. Deze taak is sterk in ontwikkeling als gevolg van de uitwerking van de Omgevingswet en de kwaliteitseisen die aan omgevingsdiensten zoals de FUMO worden gesteld. Dit betekent dat de bijdrage van provincie aan de GR FUMO per 2026 verhoogd wordt met € 900.000,- per jaar. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- Extra taakinbreng als gevolg van met name ontgroningen €400.000,-

Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet blijkt dat met name de vergunningverlening voor ontgroningen veel aandacht vraagt van de FUMO. De beschikbare uren waren niet toereikend. In de begroting 2026 van de provincie was hier geen rekening mee gehouden.

- Herverdeeeffect € 200.000,-

Gemeenten nemen aanmerkelijk minder diensten af bij de FUMO. Hierdoor wordt de provincie aangeslagen voor een groter deel van de overheadkosten als gevolg van de huidige financieringssystematiek (de overhead wordt verdeeld over het aantal uren dat op begrotingsbasis wordt afgenomen).

- Nieuw beleid € 300.000,-

Het algemeen bestuur van de FUMO heeft een aantal nieuwe uitgaven bij de FUMO goedgekeurd die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de FUMO. Dit behelst onder andere de uitwerking van de I-visie en een aantal wettelijk verplichte extra kosten.

Voorstel: Structureel: € 900.000,- per jaar met ingang van 2026.

Leningsfaciliteit voor klein maatschappelijk vastgoed

Er is een duidelijke en groeiende behoefte aan laagdrempelige financiering voor verduurzaming van klein maatschappelijk vastgoed. Veel maatschappelijke organisaties beschikken over beperkt investeringsvermogen en kunnen moeilijk terecht bij reguliere financiers.

Het Rijk heeft hiervoor eind 2025 een landelijke regeling ingericht, die wordt uitgevoerd door de provincie. Voor Fryslân is de Rijksbijdrage € 1,1 mln., onder de voorwaarde dat de provincie cofinanciert volgens een multiplier van 1:3 (€ 1,- Rijk + €3,- provincie). Dit betekent dat Fryslân € 3,3 mln. dient bij te dragen, waarmee een totaal leeninstrument van € 4,4 mln. ontstaat.

De risicoafdekking voor de provinciale cofinanciering vindt binnen de reguliere begroting plaats. We willen de regeling laten uitvoeren door SVn. Dit brengt beheerkosten met zich mee, waarvoor in de regulier begroting geen budget is. De jaarlijkse beheervergoeding voor SVn is maximaal €40.000,-

Voorstel: Incidenteel: € 400.000,- voor de periode 2026 t/m 2035.

Programma 5 Economie en Mienskip

Foarstellen op it mêd fan Taalbelied

Aan de provincie is een bijdrage gevraagd voor:

Herdenking van 75 jaar Kneppelfreed in november 2026: een inhoudelijk en publieksprogramma, mogelijk in aanwezigheid van de Koning.

Het 100-jarig bestaan van de Afûk in 2028. Het plan is om daar een groot evenement van te maken. De provincie is gevraagd om dit financieel te steunen, in 2027 en 2028 zullen er voorbereidingskosten voor worden gemaakt.

Voorstel: Incidenteel: € 175.000 voor de periode 2026 t/m 2028.

Prizebelied

Eind 2025 hebben GS het provinciale prijzenbeleid herzien. Er is gekozen voor een bundeling van de literaire prijzen, 3 kunst/ cultuurprijzen en een sportprijs. Een keer per 2 jaar vindt een uitreiking plaats. In de tweede helft van 2026 worden een aangepaste verordening Provinsjale priizen en een reglement aan PS voorgelegd.

Er is nu geen budget om het prijzenbeleid uit te voeren. Voorgesteld wordt om voor de periode 2026-2031 jaarlijks € 80.000,- beschikbaar te stellen en om in 2030 een evaluatie uit te voeren, op basis waarvan een besluit kan worden genomen over het vervolg.

Voorstel: € 480.000,- voor de periode 2026 t/m 2031.

Ophoging subsidieplafond regeling Musea 2026-2028

In juli 2025 is de verdeling van subsidies op grond van de regelingen Musea 2026–2028 en Kunstinstellingen 2026–2028 vastgesteld. Naar aanleiding van diverse afwijzende besluiten hebben verschillende aanvragers bezwaar ingediend. De provinciale bezwarencommissie heeft advies uitgebracht over deze bezwaren, voor zover deze niet tussentijds zijn ingetrokken. Het bezwaar van het Nationaal Vlechtmuseum is gegrond verklaard. De deskundigencommissie die de aanvragen heeft beoordeeld, had het museum een onvoldoende toegekend voor het criterium 'bedrijfsmatige gezondheid'. De bezwarencommissie is van oordeel dat een belangrijk argument dat aan deze beoordeling ten grondslag ligt, niet is gebaseerd op controleerbare gegevens en derhalve niet houdbaar is. Zij concludeert dat de score op dit criterium ten minste een 6 zou moeten zijn.

Met deze hogere score komt het Vlechtmuseum voor subsidie in aanmerking. Wij hebben besloten om het advies van de bezwarencommissie over te nemen. Het budget onder de regeling is echter al volledig verleend. Daarom dient het subsidieplafond van de regeling verhoogd te worden met de gevraagde € 235.500,-. Met het verhogen van het subsidieplafond kan de gevraagde bijdrage verstrekt worden aan het Nationaal Vlechtmuseum.

Voorstel: Incidenteel in 2026, 2027 en 2028 € 78.500,-.

Friese Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel

In 2026 wordt de Friese Aanpak Stikstof en Natuurherstel ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd. De uitvoering van het programma vraagt in deze fase van uitvoering formatie en inzet van externe deskundigheid om het plan verder vorm te geven en de participatie met de gebieden op te starten. Deze extra formatie en inhuur van deskundigheid is nu niet gedekt.

Daarnaast zijn naar verwachting in de nabije toekomst extra middelen voor de uitvoering nodig waarvan de omvang nu nog niet bekend is.

Voorstel: 2026 € 1.250.000,- en 2027 € 2.130.000,-.

Programma 6 Bedrijfsvoering

Professioneel beheer deelnemingen en verbonden partijen

De provincie Fryslân kent een groot aantal deelnemingen en verbonden partijen. Daarbij is er ook sprake van complexe deelnemingen, de zogeheten “categorie 2 deelnemingen” zoals Fryslân Hurde Wyn, Thialf en Vitens. De vraagstukken t.a.v. risico's, ambities en governance, die hierbij spelen zijn van een dermate complexiteit en omvang, dat ze uitstijgen boven beschikbare expertise en benodigde tijdsbesteding die kan en mag worden verwacht bij een overheidsparticipatie in een deelneming. Overall kan worden gesteld dat er hierdoor sprake is van een kwetsbare en risicovolle situatie.

We constateren dat professionele ondersteuning op deelnemingen noodzakelijk en urgent is. Daarom stellen wij voor om in 2026 de organisatie van kennis en expertise rond een aantal complexe deelnemingen te bundelen en te centraliseren. Hiertoe winnen wij extern advies in, om te komen tot specifieke maatregelen en het herijken van onze interne werkwijze aangaande het de processen rond samenwerkrelaties en deelnemingen. Het herijken van de nota “Grip op samenwerkrelaties” is onderdeel van de opdracht. Voorgesteld wordt om de gevraagde middelen voor de periode 2026-2031 beschikbaar te stellen en om in 2027 op basis van het onderzoek te komen met een permanente oplossing, op basis waarvan een besluit kan worden genomen over het vervolg.

Voorstel: Incidenteel: € 1.882.000,- voor de periode 2026 t/m 2031.

Versterken Publike Saken foar Fryslân

In het bestuursakkoord ‘Oparbeidzje foar Fryslân’ en nader uitgewerkt in Notitie Publike Saken foar Fryslân van 2025 is uitgesproken dat we onze Public Affairs willen professionaliseren en de bestaande samenwerking in Noordelijk verband anders willen organiseren.

Zoals vastgelegd in de notitie willen we vanaf 2026 structureel de Friese belangenbehartiging in Den Haag en Brussel verder versterken. Dit doen we door zowel in te zetten op de coördinatie, de ondersteuning als op zichtbaarheid in Den Haag met “een m/v voor Fryslân” ter plaatse. We werken daarbij samen in drie lagen: interprovinciaal, noordelijk en provinciaal met onze Friese mede-overheden.

In juli 2025 is met PS afgesproken de voorstellen omtrent het verbeteren van Public Affairs voor Fryslân via de reguliere P&C cyclus te laten verlopen. Het voorliggende voorstel regelt middelen voor versterking van de Public Affairs voor Fryslân en de samenwerking met de F4-gemeenten in de lobby, conform de Notitie Publike Saken foar Fryslân. Met het anders organiseren van de noordelijke PA-samenwerking vallen in de toekomst middelen vrij.

Voorgesteld wordt om de gevraagde middelen voor de periode 2026-2031 beschikbaar te stellen en om in 2030 een evaluatie uit te voeren, op basis waarvan een besluit kan worden genomen over het vervolg.

Voorstel: Incidenteel: € 4.169.400,- voor de periode 2026 t/m 2031.

Voorstel:

De begroting aanpassen volgens onderstaande tabel.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Team public affairs	50.000	100.000	100.000	100.000	100.000
2	Voorbereiding aanbesteding treinconcessie 2023-2050	60.000	175.000	150.000	100.000	50.000
2	Wetgeving met invloed op beheer en onderhoud	50.000	245.000	218.800	250.900	250.900
3	Nota Weidevogels 2021-2030	220.000	1.220.000	1.570.000	1.570.000	1.570.000
3	Friese Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel	200.000	200.000	0	0	0
4	Fumo 2026	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000
4	Leningsfaciliteit voor klein maatschappelijk vastgoed	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
4	Professioneel beheer deelnemingen en verbonden partijen	115.000	115.000	75.000	75.000	75.000
5	Foarstellen op it mêd fan Taalbelied	75.000	75.000	25.000	0	0
5	Prizebelied	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
5	Ophoging subsidieplafond regeling Musea 2026-2028	78.500	78.500	78.500	0	0
6	Nota weidevogels 2021-2030	115.400	116.600	117.800	119.000	120.200
6	Prizebelied	30.000	30.300	30.600	30.900	31.200
6	Professioneel beheer deelnemingen en verbonden partijen	182.000	236.400	239.000	241.200	243.700
6	Team public affairs	311.400	668.400	675.400	682.100	689.100
6	Friese Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel	1.046.400	1.875.500	0	0	0
	Begrotingssaldo	-3.523.700	-6.125.700	-4.270.100	-4.159.100	-4.120.100
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Investeringsen

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Wetgeving met invloed op beheer en onderhoud	0	575.000	700.000	0	0
	Totaal lasten	0	575.000	700.000	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 7 **Provinciefinanciën**
Onderwerp : I 8 **Rentevergoeding ten behoeve van RSP**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

In de uitgangspunten begroting is opgenomen dat de Index Bruto Overheidsinvestering (IBOI) zoals gepubliceerd in de rapportage van het Centraal Economisch Plan van betreffend jaar toegerekend zal worden aan het Regiospecifiek Pakket (RSP) gelden. Het percentage van de indexering IBOI is in 2026 2,8%. Gelet op de verwachte RSP-standen geeft dit een rentevergoeding van € 420.000, -.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel wordt op basis van de IBOI-indexering 2026 een bedrag van € 420.000, - toegerekend naar Provinciefinanciën, financiering lange termijn. Dekking vindt plaats vanuit het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
7	Provinciefinanciën	420.000				
	Begrotingssaldo	-420.000				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : 19 **Provinciale bijdrage oplossing kadeproblematiek Terschelling**
Taakomschrijving: Concessie bus
Categorie ZBB: Wettelijk keuze

Toelichting:

- Onder voorbehoud van goedkeuring GS en PS is bestuurlijk de intentie afgesproken om een provinciale bijdrage van € 5 mln. te leveren aan de oplossing van de kadeproblematiek op Terschelling. Totale kosten voorkeursvariant: € 68 mln.. De provinciale bijdrage is eenmalig, taakstellend en exclusief BTW.
- Tezamen met de bijdrage van het ministerie van I en W (€ 34 mln. exclusief BTW), gemeente Terschelling (€ 23 mln. exclusief BTW) en een bijdrage uit alternatieve financieringsbronnen (€ 6 mln.) is er daarmee zicht op een structurele oplossing en financiering waardoor afsluiting van de kade per 1 juli 2026 is voorkomen.
- Afsluiting zou Terschelling onbereikbaar maken en de leefbaarheid, economie en toerisme veel schade berokkenen met maatschappelijke en politieke onrust tot gevolg. Een situatie die moest worden voorkomen.
- De provinciale bijdrage is onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar. Onvoorzien omdat herstel van de kade de verantwoordelijkheid is van de gemeente. Onvermijdelijk omdat de financieringslast voor alleen de gemeente te groot is. Onuitstelbaar omdat zicht op een structurele oplossing en financiering op korte termijn - vóór 1 juli 2026 - noodzakelijk was.
- In de begrotingswijziging naast de € 5 mln. ook de formatie die annex is aan het verstrekken van de financiële middelen hierin opnemen.
- In de begrotingswijziging is hiertoe een post van € 57.700,- opgenomen. Deze kosten zijn ten behoeve van het mogelijk maken van de medefinanciering (voorbereidingskosten).

Voorstel:

Medefinanciering van € 5 mln. aan oplossing kadeproblematiek op Terschelling plus € 57.700,- aan voorbereidingskosten ten laste van het begrotingssaldo en volgens onderstaande bestedingsritme in de begroting op te nemen.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	60.000	380.000	3.480.000	1.080.000	
6	Bedrijfsvoering formatie tijdelijk	57.700				
	Begrotingssaldo	-117.700	-380.000	-3.480.000	-1.080.000	
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij Berap 2026

Programma: 1 **Bestuur**
Onderwerp : II 1 **Terugbetaling € 2 mln. door SNN**
Taakomschrijving: SNN
Categorie ZBB: **Kerntaak smal**

Toelichting:

SNN ontvangt jaarlijks deelnemersbijdragen van de deelnemers. Hieruit worden ook reserves gevormd. De sterk gegroeide Algemene Reserve maakt het mogelijk om een éénmalige teruggave te doen aan de provincies, van € 2 mln per provincie. De positieve resultaten van de organisatie zijn, naast rentebaten, een opbrengst van inspanningen en keuzes van bestuur en organisatie. Er wordt geïnvesteerd in de langere termijn door het fundament te versterken en de huisvesting in te richten voor de toekomst. Hiermee laat de organisatie zien op een efficiënte wijze te werken waardoor een éénmalige teruggave mogelijk is.

Voorstel:

De van SNN terug te ontvangen € 2 mln. volgens onderstaande tabel laten vrijvallen in het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	-2.000.000				
	Begrotingssaldo	2.000.000				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 7 **Provinciefinanciën**
Onderwerp : II 2 **Rente en dividenduitkering WPF**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

Als gevolg van enkele dagen vertraagde aflossing en/of de toepassing van een rentegrondslag van 365/360 dagen zijn de werkelijke rente-inkomsten van de lening aan Windpark Fryslân sinds 2022 iets hoger geweest dan begroot. Aangezien deze extra rente-inkomsten daadwerkelijk zijn gerealiseerd en het bedrag niet terugbetaald hoeft te worden kan dit vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de extra rente-inkomsten vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
7	Provinciefinanciën	-73.700				
	Begrotingssaldo	73.700				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 7 **Provinciefinanciën**
Onderwerp : II 3 **Toevoeging onvoorzien aan begrotingssaldo**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

Via de post onvoorzien worden diverse posten geboekt die geen onderdeel meer zijn van de begroting. Dit betreft lagere vaststelling van subsidies € 203.300,-, afwikkeling crediteuren nog te betalen 2025 € 74.100,-. Via deze wijziging wordt het saldo toegevoegd aan het begrotingssaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaand overzicht € 325.200,- vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
7	Provinciefinanciën	-325.200				
	Begrotingssaldo	325.200				
	Totaal lasten	0		0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 7 **Provinciefinanciën**
Onderwerp : II 4 **Opheffen reserve rente kapitaalverstrekking Alliander**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

Bij de behandeling van de begroting 2022 op 24 november 2021 hebben de Staten een motie aangenomen om met de rentebaten verkregen uit de kapitaalverstrekking aan Alliander een bestemmingsreserve te vormen om eventuele minder opbrengsten ten opzichte van de begrote € 7,5 mln. dividend in de toekomst op te kunnen vangen.

Met het aangepaste dividendbeleid van Alliander is er nu weer sprake van een stabiel dividend van minimaal € 7,5 mln. waarmee deze reservering van middelen overbodig is geworden. In de auditcommissie van 1 april 2026 zijn alle reserves besproken en is geconcludeerd dat deze reserve opgeheven kan worden bij de berap 2026.

De middelen uit de reserve vloeien terug naar het begrotingssaldo. De nog begrote rentebaten in 2026 worden losgekoppeld van de reserve en worden eveneens toegevoegd aan het begrotingssaldo.

Voorstel:

Het voorstel is om de reserve rente kapitaalverstrekking Alliander per 1 januari 2026 op te heffen en het saldo over te hevelen naar het begrotingssaldo. Daarnaast de begrote rentebaten in 2026 eveneens aan het begrotingssaldo toe te voegen. Dit volgens onderstaande tabel.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
7	Reserve rente kapitaalverstrekking Alliander					
	Vorming van reserve	-1.000.000				
	Begrotingssaldo	1.000.000				
	Begrotingssaldo	6.516.800				
	Totaal lasten	6.518.800	0	0	0	0
Baten						
7	Rente kapitaalverstrekking Alliander	-1.000.000				
7	Financiering lange termijn	1.000.000				
	Reserve rente kapitaalverstrekking Alliander					
	Beschikking over reserve	6.516.800				
	Totaal baten	6.518.800	0	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve rente kapitaalverstrekking Alliander Beschikking over reserve	6.516.800				
	Totaal lasten	6.516.800	0	0	0	0
Baten						
	Reserve rente kapitaalverstrekking Alliander Vorming van reserve	-1.000.000				
	Totaal lasten	-1.000.000			0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : IV 1 **Aanpassing programmering groot onderhoud**
Taakomschrijving: **Beheer en onderhoud wegen, vaarwegen en oevers**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

Via bijgaande begrotingswijziging wordt voorgesteld de geactualiseerde programmering van groot onderhoud en vaarwegen 2026-2030 in de begroting op te nemen. Hierbij worden onder andere in 2027 en 2028 de oever investeringen in de begroting verwerkt. Daarnaast vindt er een correctie plaats van de bijdrage van groot onderhoud in investeringen. Vanaf 2026 worden deze uitgaven rechtstreeks op de groot onderhoud post zelf verantwoord. Dit verklaard de negatieve baten bij de investeringen.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de wijzigingen in de programmering groot onderhoud en vaarwegen opnemen in de begroting.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Groot onderhoud wegen					1.011.900
	Groot onderhoud vaarwegen	-411.800		-70.800	-7.800	-2.270.500
	Reserve groot onderhoud vaarwegen					
	Vorming van reserve	411.800		70.800	7.800	2.270.500
	Totaal lasten	0	0	0	0	1.011.900
Baten						
	Reserve groot onderhoud wegen					
	Beschikking over reserve					1.011.900
	Totaal baten	0	0	0	0	1.011.900

Investerings

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	-535.600	4.159.300	6.903.600		
	Totaal lasten	-535.600	4.159.300	6.903.600		
Baten						
2	Infrastructuur	-1.036.700	-1.684.700			
	Totaal baten	-1.036.700	-1.684.700	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve groot onderhoud wegen					
	Beschikking over reserve					1.011.900
	Totaal lasten			0	0	1.011.900
Baten						
	Reserve groot onderhoud vaarwegen					
	Vorming van reserve	411.800		70.800	-10.400	2.270.500
	Totaal baten	411.800		70.800	-10.400	2.270.500

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : IV 2 **Bijdrage vanuit RSP Startkrediet aan project (RSP) Skieding**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

Het project Skieding wordt in 2026 naar verwachting afgerond. Om een optimale verkeersdoelstelling te realiseren is een geleiderail nodig. Deze was eerder niet voorzien in het project maar voortschrijdend inzicht maakt dit zeer wenselijk. Tevens moet het project nog voldoen aan landschappelijke eisen. Omdat het project al jaren geleden is gebudgetteerd leidt dit er nu toe dat het resterend budget voor de beplanting niet meer toereikend is. Deze twee onderdelen samen, inclusief overige kostenverhogende omstandigheden, kunnen worden uitgevoerd als er € 750.000,- aan het budget wordt toegevoegd. Deze middelen worden gedekt uit het RSP Startkrediet dat speciaal voor de afwikkeling van de lopende RSP projecten in stand is gehouden.

Het project RSP Startkrediet heeft nog een dekking die is gereserveerd in de reserve Activa in eigendom van derden. Omdat het krediet wordt verschoven naar het project RSP Skieding (eigen infrastructuur), wordt ook de dekking € 750.000,- overgeheveld naar de dekkingsreserve kapitaallasten.

Voorstel:

In te stemmen met het beschikbaar stellen van RSP-middelen aan project de Skieding.

Investerings

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	RSP Skieding	750.000				
2	RSP Startkrediet	-750.000				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2026	2027	2028	2029
Baten						
	Bijdrage in activa derden					
	Vorming van reserve	-750.000				
	Dekkingsreserve kapitaallasten					
	Vorming van reserve	750.000				
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : IV 3 **Budgetverschuiving tussen Uterwei en Skieding**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

De projecten Skieding en Uterwei zijn projecten die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Het betreft één provinciale weg, de N358, die is aangepakt om deze verkeersveiliger te maken. Jaren geleden is er voor gekozen het project N358 Skieding – Uterwei op te knippen in Skieding en Uterwei afzonderlijk vanwege variatie in planstudie en voortgang. Het wegonderdeel Uterwei is eind 2025 afgerond. Aldaar is nog een budget beschikbaar per 1 januari 2026 van € 417.500,- en een verwachte inkomst van € 136.600,-. Deze bedragen worden met deze wijziging overgeheveld naar het onderdeel Skieding, dat wegonderdeel is overigens inmiddels ook gereed.

De afrondende werkzaamheden, waaronder de aanplant van bomen en inrichting groenvoorziening, kunnen zo voor het totale traject als één geheel worden benaderd.

Voorstel:

In te stemmen met de budgetverschuiving.

Investerings

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	N358 Skieding	417.500				
2	N358 Uterwei (noordelijk deel)	-417.500				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
2	N358 Skieding	136.600				
2	N358 Uterwei (noordelijk deel)	-136.600				
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : IV 4 **Reserve aankoop natuurterreinen (ANL)**
Taakomschrijving: **Realisatie NNN**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

De middelen binnen de reserve aankoop natuurterreinen zijn beschikbaar voor de verwerving en inrichting van de natuurgronden provinciale opgave.

Binnen deze reserve is een subsidieplafond voor SKNL opengesteld. Dit subsidieplafond van deze SKNL openstelling wordt niet volledig ingezet. Inmiddels zijn alle subsidies toegekend. . De resterende middelen kunnen worden ingezet voor ontwikkelopgave Natuur (verwerving en inrichting van natuurgronden) en vloeien met deze wijziging terug in de reserve Aankoop natuurterreinen.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de begroting van de budgetten gekoppeld aan de reserve aankoop natuurterreinen aan te passen.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
3	Natuur en Landbouw	-1.030.000				
	Totaal lasten	-1.030.000	0	0	0	0
Baten						
	Reserve Aankoop natuurterreinen					
	Beschikking over reserve	-1.030.000				
	Totaal baten	-1.030.000	0	0	0	0

Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve Aankoop natuurterreinen					
	Beschikking over reserve	-1.030.000				
	Totaal lasten	-1.030.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : IV 5 **Aanpassen inkomsten Reserve Natuurpact**
Taakomschrijving: Realisatie NNN
Categorie ZBB: Wettelijk basis

Toelichting:

In het kader van het Natuurpact hebben Rijk en provincie afspraken gemaakt over de natuuropgave en de bijbehorende middelen. Het gaat dan vooral om de verwerving en de inrichting van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), het natuurbeheer (binnen en buiten NNN) en het uitvoeren van het agrarisch natuurbeheer. Het Rijk stelt hiervoor via het provinciefonds middelen beschikbaar. Deze middelen zijn opgenomen in de reserve Natuurpact. De reserve Natuurpact is in de begroting verder onderverdeeld naar de verschillende onderdelen.

Met betrekking op de verkoop van natuurgronden wordt voorgesteld de verkoopopbrengsten jaarlijks te verhogen met ca. € 1 mln. De reden hiervoor is dat bij verkoop van natuurgrond de verkoopwaarde meestal niet gelijk is aan de boekwaarde. Daarnaast wordt via deze begrotingswijziging de inkomst met betrekking tot het onderdeel ANLB aanvalsplan grutto verlaagd met € 464.700,- voor de jaren 2026 t/m 2028. De reden hiervoor is dat deze middelen via het provinciefonds worden ontvangen en dus niet rechtstreeks bij het natuurpact binnenkomen.

Voorstel:

De begroting aan te passen volgens onderstaande tabel en de inkomsten aan te passen, de wijziging verloopt via de Reserve Natuurpact.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
3	Natuur en Landbouw		2.572.800			
	Reserve natuurpact					
	Vorming van reserve		535.300	535.300	1.000.000	1.000.000
	Totaal lasten	0	3.108.100	535.300	1.000.000	1.000.000
Baten						
3	Natuur en Landbouw	1.035.300	535.300	535.300	1.000.000	1.000.000
	Reserve natuurpact					
	Beschikking over reserve	-1.035.300	2.572.800			
	Totaal baten	0	3.108.100	535.300	1.000.000	1.000.000

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve natuurpact					
	Beschikking over reserve	-1.035.300	2.572.800			
	Totaal lasten	-1.035.300	2.572.800	0	0	0
Baten						
	Reserve natuurpact					
	Vorming van reserve		535.300	535.300	1.000.000	1.000.000
	Totaal baten	0	535.500	535.500	1.000.000	1.000.000

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : IV 6 **Regiodeal Noord west Fryslân project Waddenslib**
Taakomschrijving: **Regionale Samenwerking**
Categorie ZBB: **Kerntaak breed**

Toelichting:

Als provincie leveren wij een cofinancieringsbijdrage in de regiodeal Noord West Fryslân. Deze cofinanciering komt deels uit bestaande budgetten in de begroting. Voor het project Waddenslib komt de cofinanciering van € 30.000,- uit budgetten die in andere beleidsprogramma's zijn opgenomen.

Met deze wijziging wordt € 15.000,- uit programma 1 Bestuur (onderdeel cofinanciering regiodeal Wadden) en € 15.000,- uit programma 5 Economie en Mienskip overgeheveld naar programma 3 Natuur en Landbouw waar het project is opgenomen.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel middelen vanuit programma 1 Bestuur en 5 Economie en Mienskip , totaal € 30.000,- over te hevelen naar programma 3 Natuur en Landbouw, ten behoeve van het project "Waddenslib".

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	-15.000				
5	Economie en Mienskip	-15.000				
3	Natuur en Landbouw	30.000				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : IV 7 **NHV ondersteuning en monitoring habitattypen**
Taakomschrijving: **Natuur en landschap algemeen**
Categorie ZBB: **Wettelijke keuze**

Toelichting:

Bij de decembercirculaire 2025 zijn er extra middelen ontvangen voor NHV Monitoring habitattypen, €67.600, - Ten onrechte is bij de verwerking in de begroting geen rekening gehouden met een bijdrage hiervoor aan het IPO van €15.600, -

Met deze wijziging wordt dat aangepast en de IPO bijdrage opgenomen binnen de reserve Natuurpact

Ook voor ondersteuning NHV zijn extra middelen ontvangen, € 68.500, -. Deze middelen zijn ten onrechte als formatie in de begroting opgenomen. Met deze wijziging worden de middelen als goederen en diensten overgebracht binnen de reserve Natuurpact.

Voorstel:

De begroting aanpassen volgens onderstaande tabel.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
3	Natuur en Landbouw R. Natuurpact	84.100				
6	Bedrijfsvoering	-84.100				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : IV 8 **Badpaviljoen Hindeloopen**
Taakomschrijving: **Monumenten**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

Er is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de mate waarin de gemeente Sudwest-Fryslân, het Wetterskip en de Provincie gaan bijdragen – namelijk elk € 400.000,- aan de restauratie van het Rijk monumentale badpaviljoen te Hindeloopen.

Zowel in het ambitiesdocument Friese IJsselmeerkust (FIJK; vastgesteld door PS in 2021), als in het Aanbiedingsdocument FIJK (vastgesteld door PS in 2022) liggen de ambities onder andere op het gebied van cultuur (historie). Vanuit de reserve Ambitieagenda IJsselmeerkust wordt een bijdrage van € 250.000 beschikbaar gesteld voor het behoud van een belangrijk historisch en monumentaal pand in de provincie.

De overige dekking van de provinciale middelen (€ 150.000) komt uit het budget van het project Versterken Friese IJsselmeerkust (VFIJ). In een schriftelijke ronde langs de Stuurgroep Sudwesthoeke, zijn de stuurgroepleden – de gemeente Súdwest Fryslân, Wetterskip Fryslân, gemeente de Fryske Marren, het Ministerie Infrastructuur en Milieu en de provinsje Fryslân – unaniem om een deel van deze regionale inbreng in het badpaviljoen te steken.

Ook een deel van de gemeentelijke bijdrage (€ 150.000,-) zal uit het project VFIJ gehaald worden.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om volgens onderstaande tabel € 550.000,- van programma Ruimte en Klimaat over te hevelen naar programma Economie en Mienskip.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
5	Economie en Mienskip	550.000				
4	Ruimte en Klimaat					
	R. WPF ambitieagenda					
	IJsselmeerkust	-250.000				
	Versterken Friese					
	IJsselmeerkust	-300.000				
	Totaal lasten	0				

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp: IV 9 **Erfgoed, Monumentenregeling en Cultuureducatie**
Taakomschrijving: **Gebouwd erfgoed / Cultuureducatie**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze / Kerntaak smal**

Toelichting:

Via het aanvullend voorstel bij de Begroting 2026 is het brede cofinancieringsbudget structureel gemaakt en als voorwaardelijk budget in de begroting opgenomen. Op basis van concrete projecten, openstelling subsidieregelingen of afspraken met derden rondom cofinanciering, worden de middelen naar de diverse beleidsprogramma's overgeheveld.

Onderdeel van het brede cofinancieringsbudget zijn ook de cofinanciering op rijksmiddelen voor monumenten en cultuureducatie. Aangezien over de hoogte van deze beide onderdelen vaste bestuursafspraken met het Rijk zijn gemaakt en wij weten welk bedrag wij structureel als cofinanciering moeten bijleggen, is het niet nodig dit als voorwaardelijk budget in de begroting op te nemen. Wij stellen voor de betreffende middelen structureel vanuit het brede cofinancieringsbudget te verschuiven naar de beleidsbudgetten in programma Economie en Mienskip voor de cofinanciering van de monumentenregeling (€ 700.000,- in 2027 en vanaf 2028 € 1,7 mln.) en cultuureducatie (€ 246.900,- vanaf 2027). De koppeling met de reserve Breed Cofinancieringsbudget vervalt hiermee.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de middelen voor de monumentenregeling en cultuureducatie structureel vanuit het brede cofinancieringsbudget te verschuiven naar beleidsprogramma Economie en Mienskip.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
7	Provinciefinanciën Breed cofinancieringsbudget		-946.900	-1.946.900	-1.946.900	-1.946.900
5	Economie en Mienskip		946.900	1.946.900	1.946.900	1.946.900
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : IV 10 **Reserve De Nieuwe Afsluitdijk onderdeel beleefcentrum**
Taakomschrijving: **Dagrecreatieve netwerken compleet**
Categorie ZBB: **Kerntaak smal**

Toelichting:

Op 1 april 2026 heeft de auditcommissie besloten de bijdrage voor De Nieuwe Afsluitdijk Beleefcentrum te onttrekken aan de reserve. Deze bijdrage wordt toegevoegd aan het tijdelijke budget Vastgoed Beleefcentrum de Afsluitdijk en wordt ingezet ter dekking van beheerskosten. De financiële verwerking hiervan wordt meegenomen in deze rapportage.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om het beleefcentrum uit de reserve De Nieuwe Afsluitdijk te halen.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
5	Economie en Mienskip R. De Nieuwe Afsluitdijk onderdeel beleefcentrum	-504.100	-160.000	-160.000		
5	Vastgoed Beleefcentrum Afsluitdijk	504.100	160.000	160.000		
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
5	Economie en Mienskip R. De Nieuwe Afsluitdijk Huur beleefcentrum	-160.000	-160.000	-160.000		
5	Vastgoed Beleefcentrum Afsluitdijk	160.000	160.000	160.000		
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : IV 11 **Bestedingsritme en Regiodeal Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk**
Taakomschrijving: **Regionale Samenwerking**
Categorie ZBB: **Kerntaak breed**

Toelichting:

De provincie beschikt als penvoerder voor Regio Deal Noordoost Fryslân, onderdeel Holwerd aan Zee over de rijksmiddelen die destijds in het provinciefonds gestort zijn. Hiervan resteren nog € 5,1 mln. Volgens PS besluit van 24 november 2024 is met de regiodealpartners afgestemd over deze middelen (en de provinciale cofinanciering ad € 9 mln.). In een samenhangend voorstel is gekeken naar de oorspronkelijke doelen van het project, maar ook huidige provinciale doelen.

In Noordoost Fryslân staan voorzieningen zoals scholen, bibliotheken en sportclubs onder druk. Gemeenten hebben minder geld en kunnen niet alles zelf doen. Daarom wordt voorgesteld een regionaal fonds voor toekomstbestendige voorzieningen in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel in te stellen.

Dit voorstel sluit aan bij het Bestuursakkoord – Investeren in de samenleving. Hierin staat opgenomen dat de provincie wil bijdragen aan de leefbaarheid in wijken, buurten en dorpen samen met gemeenten. Bijvoorbeeld door te zorgen dat voorzieningen in stand gehouden kunnen blijven en jong en oud in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Dit heeft ook zijn plek gekregen in de beleidsbrief Leefberens.

In aansluiting bij de oorspronkelijke doelstelling van Holwerd aan Zee wordt een regionaal fonds ingericht voor de fysieke leefomgeving. Dit fonds zorgt voor zichtbare kwaliteitsverbetering in de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel en Tytsjerksteradiel. De voorgestelde provinciale regeling maakt investeringen mogelijk in concrete projecten die bijdragen aan landschap, cultuurhistorie, groen, veilige verlichting, straten, pleinen en ontmoetingsplekken. Daarmee wordt de kwaliteit van de woon- en leefomgeving direct versterkt. Voorgesteld wordt voor beide fondsen gezamenlijk € 6.875.000,- beschikbaar te maken.

We zijn bezig met het opstellen van het Fries Programma Waddenkust (FPW). Het FPW is het gezamenlijke uitvoeringsprogramma van provincie Fryslân, gemeenten Waadhoeke en Noardeast-Fryslân, Wetterskip en partners voor een “klimaat adaptieve, leefbare en toekomstbestendige Friese Waddenkust”. Voor de uitvoering wordt bestaande cofinanciering gezocht en aanvullende financiering aangevraagd bij IKW/Waddenfonds; Voorgesteld wordt € 5.875.000,- hiervoor beschikbaar te stellen en daarbij aansluitend € 50.000,- voor proceskosten en € 200.000,- voor vervolgkosten voor het FPW.

Tot slot wordt voorgesteld een bedrag van € 1,1 mln. beschikbaar te stellen voor projecten voor de leefbaarheid in de regio Noordoost Fryslân die nu nog niet voorzien zijn. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de ontwikkelingen die er nu bij het Rijk zijn rond een gemeenschapsfonds. Hiervoor is in het coalitieakkoord van het Rijk € 200 mln. gereserveerd.

Voorstel:

De budgetten Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk en Regiodeal Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk volgens onderstaande tabel in het juiste bestedingsritme te zetten en vrij te vragen voor genoemde onderwerpen.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
5	Economie en Mienskip (PS voorwaardelijk)	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000
5	Economie en Mienskip (PS voorwaardelijk)	-200.000	-2.660.000	-3.240.000	-4.425.000	-3.575.000
5	Economie en Mienskip	200.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000
	Totaal lasten	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000
	Totaal baten	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000

Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000
	Totaal lasten	-13.900.000	2.660.000	3.240.000	4.425.000	3.575.000

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij Berap 2026

Programma: 6 Bedrijfsvoering
Onderwerp : IV 12 Formatiebudget Funderingsaanpak
Taakomschrijving: Veenweide
Categorie ZBB: Wettelijk keuze

Toelichting:

In het PS besluit van 21 december 2022 staat dat er € 2.374.000,- uit de veenweidemiddelen beschikbaar worden gesteld voor Funderingsaanpak.
 Structureel € 811.500,- per jaar, waarvan € 395.000,- per jaar voor personele kosten.

In het PS besluit van 17 december 2025 is dat vastgelegd, maar dat bedrag is volledig als goederen en diensten budget opgevoerd. Een deel van dat budget had op basis van het PS besluit opgevoerd moeten worden als capaciteitsbudget voor het team Veenweide.

Met deze begrotingswijziging wordt alsnog invulling gegeven aan het PS besluit van 21 december 2022.

Voorstel:

Volgens PS besluit van 21 december 2022 een deel van het goederen en dienstenbudget voor de funderingsaanpak om te zetten naar tijdelijk formatiebudget ten behoeve van de funderingsaanpak.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat goederen en diensten	-368.100	-429.600	-442.500	-455.800	
4	Ruimte en Klimaat bijdrage formatie	368.100	429.600	442.500	455.800	
6	Bedrijfsvoering formatie tijdelijk	368.100	429.600	442.500	455.800	
	Totaal lasten	368.100	429.600	442.500	455.800	0
Baten						
6	Bedrijfsvoering formatie tijdelijk	368.100	429.600	442.500	455.800	
	Totaal baten	368.100	429.600	442.500	455.800	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 6 Bedrijfsvoering
Onderwerp : IV 13 Overhevelen goederen en diensten budget naar formatie
Taakomschrijving: Bedrijfsvoering
Categorie ZBB: Wettelijke keuze

Toelichting:

Met deze begrotingswijziging wordt structureel budget binnen programma Bedrijfsvoering verschoven van een dienstencontract naar vaste formatie. Daarmee wordt bestaande, structurele inzet omgezet van een dienstencontract naar interne medewerkers. Het betreft 5,6 fte aan BI-specialisten, informatieadviseurs en functioneel beheerders SharePoint/Dielplak.

Deze omzetting levert, naast het financiële voordeel, drie concrete verbeteringen op:

- Continuïteit en kennisborging: de werkzaamheden blijven stabiel bezet en kennis blijft binnen de organisatie.
- Minder afhankelijkheid van externen: minder risico bij wisselingen of beëindiging van externe inzet.
- Meer sturing op kwaliteit en prioriteiten: interne medewerkers kunnen gericht werken aan doorontwikkeling van de digitale werkomgeving en betrouwbare management- en beleidsinformatie.

De wijziging is financieel een interne verschuiving en heeft geen effect op de totale bedrijfsvoering kosten. Externe contractkosten worden vervangen door loonkosten. Dit leidt naar verwachting tot een structurele besparing van ongeveer € 285.000,- per jaar, doordat vaste formatie goedkoper is dan langdurige externe inhuur.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel jaarlijks structureel budget over te zetten vanuit het goederen en diensten budget naar de formatie basis.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
6	Bedrijfsvoering technisch beheer ICT		-548.000	-553.400	-559.400	-564.800
6	Bedrijfsvoering formatie basis		548.000	553.400	559.400	564.800
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: Diverse
Onderwerp : VA **Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie A**
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

- VA1 RSP concrete infraprojecten: De budgetten RSP zijn bestemd voor RSP projecten. De middelen die beschikbaar zijn in deze budgetten worden ingezet voor het nog te realiseren treinstation Middelsee (Werpsterhoek) en de afrekening van de Extra Sneltrain Groningen Leeuwarden. Het kasritme van de budgetten wordt dan ook geconformeerd naar deze projecten.
- VA2 Bestuursovereenkomst Lauwersmeer: Uitgaven volgens bestedingsplan 2026 van Nationaal Park Lauwermeer.
- VA3 Cofinanciering Regiodeals: Regiodeal Lumpsum NWF: Een aantal projecten uit de Regio Deal ligt pas in 2027 ter besluitvorming voor, terwijl de beschikbare lumpsumbijdrage voor Noordwest volledig op 2026 was gereserveerd. Dit gaat onder meer om projecten rond mobiliteit. De uitvoering daarvan start later dan bij opstellen van de programmabegroting was voorzien. Om deze reden wordt voorgesteld om een deel van de geraamde middelen in 2026 door te schuiven naar 2027 (€ 345.100,-). Regiodeal Lumpsum ZWF: Na de ondertekening van het Convenant RD ZWF in november 2024 heeft het opstellen van het Programma Plan, het Projectenoverzicht en de Samenwerkingsovereenkomst meer tijd genomen dan vooraf gedacht. Deze drie documenten zijn door GS in april 2025 vastgesteld. Inmiddels is er een steeds beter zicht op de feitelijke realisatie van de projecten en kan het bestedingsritme hierop aangepast worden. Om deze reden wordt voorgesteld een deel van de in 2026 geraamde middelen door te schuiven naar 2027 (€ 200.000,-).
- VA4 Veenweide funderingsonderzoek: Doorschuiven van verwachte budgetoverschotten in 2026 en 2027 naar 2029 volgens GS besluit 17 februari 2026.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Progr	Omschrijving programma en bron	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Exploitatie</i>						
Lasten						
2	Infrastructuur					
VA1	RSP concrete infraprojecten	-4.674.500	-200.000	4.874.500	0	0
3	Natuur en Landbouw					
VA2	Bestuursovereenkomst Lauwersmeer	-87.500	87.500	0	0	0
VA3	Cofinanciering Regiodeals	-70.000	70.000	0	0	0
4	Ruimte en Klimaat					
VA4	Veenweide funderingsonderzoek	-1.783.800	-2.026.800	0	3.810.600	0
5	Economie en Mienskip					

Progr	Omschrijving programma en bron	2026	2027	2028	2029	2030
VA3	Cofinanciering Regiodeals	-475.100	475.100	0	0	0
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	782.600	2.026.800	0	0	0
	Totaal lasten	-6.308.300	432.600	4.874.500	3.810.600	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-6.308.300	432.600	4.874.500	3.810.600	0
	Totaal baten	-6.308.300	432.600	4.874.500	3.810.600	0
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-6.308.300	432.600	4.874.500	3.810.600	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	782.600	2.026.800	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma:	Diverse
Onderwerp : VB	Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie B
Taakomschrijving:	Diverse
Categorie ZBB:	Diverse

Toelichting:

- VB1 Weerbaar bestuur: In verband met het bestedingsplan Slagkracht Friese gemeenten ondermijnende invloeden wordt dit GS-voorwaardelijke budget in het juiste bestedingsritme gezet.
- VB2 Lelylijn onderzoek: We werken als Rijk en regio toe naar een besluit in het BO MIRT najaar 2026 voor een go of no-go voor de Lelylijn. Hierover is nu nog geen zekerheid. Daarom is het voorstel om het resterende budget Lelylijn 2026 door te schuiven naar 2027, zodat bij de te verwachten 'go' in het BO MIRT najaar 2026 wij budget hebben voor het vervolg.
- VB3 Verduurzamen OV bus: De verkenningsstudie van ProRail naar partiële elektrificatie (in combinatie met batterijtreinen) van de spoorlijnen Leeuwarden - Harlingen Haven en Leeuwarden - Stavoren wordt tijdelijk gepauzeerd. Reden is dat Rijk en regio in het BO MIRT januari 2026 hebben afgesproken in het BO MIRT najaar 2026 een integrale en definitieve systeemkeuze te maken voor zero-emissie treinvervoer voor de noordelijke regionale spoorlijnen, ingaande per 2035 met de nieuwe treinconcessie. In het kader hiervan vindt er in 2026 een gezamenlijk onderzoek plaats van het Rijk, ProRail en de provincies Fryslân en Groningen, waarbij onder andere factoren als Europese verplichtingen en netwerksamenhang worden meegenomen. Na besluitvorming over de uitkomsten van dit onderzoek, wordt de verkenningsstudie hervat.
- VB4 Openbaar Vervoer: Dit budget was bestemd om als cofinancieringsbudget te dienen bij het Rijksinitiatief 'de OnderwergPas'. De afgelopen periode is duidelijk geworden dat het Rijk deze OnderwergPas niet gaat introduceren. Hierdoor gaan we op zoek naar andere initiatieven die bijdragen aan het resultaat vanuit Fryslân ûnderweis. Realisatie zal naar verwachting niet meer in 2026 plaatsvinden, vandaar het doorschuiven van dit deelbudget.
- VB5 Openbaar Vervoer: Het budget is bestemd voor de uitvoering van een pilot met mobiliteitshubs, waarbij we aansluiten bij gemeentelijke- en/of regiodeal plannen. Inmiddels is duidelijk dat er op korte termijn nog geen gemeentelijk plannen klaarliggen waarbij wij kunnen co-financieren, waardoor wij het beschikbare budget doorschuiven naar 2027. De komende tijd gebruiken we om te kijken welke mobiliteitshubs al wel in 2027 tot uitvoering te brengen zijn en de wijze van co-financieren (subsidieregeling of beleidsregel) moet dit jaar duidelijk worden.
- VB6 Openbaar Vervoer: Het bestemde budget is voor de continuering en verdere uitrol van deelfietsen in Fryslân. Hier is naar verwachting € 20.000,- mee gemoeid in 2026. In NN verband voeren we op dit moment vanuit Deel'm een verkenning uit naar de haalbaarheid en kansen van een regionaal netwerk van deeltweewielers in Noord-Nederland. Daarnaast lopen er gesprekken met gemeenten en NS/OV fiets Nederland over de inzet/uitrol van deelfietsen op meerdere locaties. Deze acties leiden dit jaar nog niet tot concrete projecten waar financiering voor nodig is. Het budget schuiven we daarom door naar 2027.

- VB7 Verbeteren toegankelijkheid OV: Het tijdelijk budget verbeteren toegankelijkheid OV van € 579.200,- is bestemd voor verbetering van de reisassistentie op het spoor (€ 379.200,-) en verbetering van de toegankelijkheid van provinciale bushaltes (€ 200.000,-). Voorgesteld wordt om € 100.000,- van het budget bestemd voor verbetering van de toegankelijkheid van de provinciale bushaltes door te schuiven naar 2027. De besteding van het tijdelijk budget voor verbetering van de provinciale bushaltes kan niet volledig in 2026 plaats vinden. Een deel van de werkzaamheden moet mogelijk worden aanbesteed wat meer tijd vraagt.
- VB8 Natuur en landschap: Eind 2025 heeft het college besloten de programmatische samenwerking op het gebied van biodiversiteitsherstel vanaf 2026 voort te zetten via het Netwerk Natuurinclusief Fryslân (NNF). Met de Stuurgroep is afgesproken het restant budget van het herstelprogramma in te zetten voor het opstarten van het NNF, zodat dit netwerk vanaf begin 2028 “op eigen benen kan staan”. Voor de uitvoering van de benodigde activiteiten in deze overgangperiode wordt o.a. een projectsubsidie voorbereid. Naar verwachting kan het project rond de zomer van 2026 worden gestart en zal het uiterlijk eind 2027 (financieel en inhoudelijk) worden afgerond. Voorgesteld wordt om ten behoeve van de start van het Netwerk Natuurinclusief Fryslân € 132.000,- van het restantbudget Herstelprogramma Biodiversiteit door te schuiven naar 2027.
- VB9 Landbouw: Binnen de uitvoeringsagenda Landbouw zijn er projecten die in 2026 voorzien waren om uitgevoerd te worden. Geconstateerd is dat een aantal hiervan in 2027 wordt gerealiseerd. Onderliggende argumentatie is o.a. dat er een overkoepelende subsidieregeling wordt opgesteld om op een rechtmatige wijze het budget tot besteding te laten komen. Ook zien we projecten waarbij de planvorming meer tijd kost dan op voorhand kon worden voorzien. Voorgesteld wordt om € 285.000,- door te schuiven naar 2027.
- VB10 Wonen: Voor de Subsidieregeling Transformatie bestaande gebouwen naar betaalbare woonruimten Fryslân 2026 wordt een subsidieplafond van € 1 mln. opengesteld voor de periode 6 april 2026 tot 30 september 2026. Hiervoor wordt € 100.000,- van 2027 naar 2026 verschoven.
- VB11 Naar een schone en gezonde leefomgeving: De uitvoering kan pas starten na uitwerking van Optie 1 van de Tussenevaluatie, samen met een partner-overheid. Dit is zo bepaald in de motie van PS van 17 december 2025. Dat vraagt de nodige extra tijd vooraf aan de daadwerkelijke uitvoering. De partner-overheid is hierin vooraf formeel niet gekend en is daardoor hierop niet tijdig voorbereid (financieel, capaciteit). Daarom is eerst tijd nodig voor dit voortraject, extra tijd die niet voorzien wordt in de vier jaren van uitvoeringstijd van Optie 1 uit de Tussenevaluatie. Een eventuele start van de benodigde vier uitvoerings-jaren is realistisch gezien niet voor 2027 te verwachten, en daarmee de eerste inzet van het daaraan gekoppelde budget. De uitvoeringsperiode wordt zo 2027-2030. Daarom wordt voorgesteld om de middelen van 2026 door te schuiven naar 2027, 2029 en 2030.
- VB12 Water en bodem: Op 23 april 2025 heeft PS gekozen voor het uitvoeren van een aangepast maatregelenpakket voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor 2027. Omdat op dit moment nog niet is vastgesteld welke maatregelen we hiervoor willen uitvoeren, is onderstaande begrotingswijziging opgesteld. Voorgesteld wordt om € 400.000,- door te schuiven naar 2027.
- VB13 Cultuur: Het budget Matching/cofinanciering is bedoeld voor om culturele projecten mogelijk te maken die gefinancierd worden uit landelijke, Europese of particuliere fondsen, en daarbij cofinanciering van de regionale of lokale overheden nodig hebben. Het blijkt in de praktijk juridisch niet haalbaar dit geld weg te zetten zonder gebruik te maken van een gerichte subsidieregeling. Zo’n regeling moet nog gemaakt worden – het is niet realistisch dat dat zo snel gebeurt dat de middelen nog voor projecten ingezet kunnen worden die in 2026 plaatsvinden. We stellen daarom voor het volledige bedrag door te schuiven naar 2027.

- VB14 Taal: In de Provincie Fryslân worden tweetalige plaatsnaamborden geplaatst. De werkzaamheden zullen plaatsvinden van 2026 t/m 2028. Met deze wijziging worden de budgetten in het juiste bestedingsritme gezet.
- VB15 Leefbaarheid: In mei 2026 heeft GS het Uitvoeringsprogramma Leefberens 2026-2027 vastgesteld. Om de dekking voor dit programma in het juiste jaar beschikbaar te maken, wordt € 36.500,- doorgeschoven van 2026 naar 2027.
- VB16 Taal: Op basis van een motie in de tweede kamer in 2025 moesten de conceptkerndoelen aangepast worden. Daarna waren er herformuleringen nodig om de doorgaande lijn naar het eindexamenprogramma te waarborgen én de vergelijkbaarheid met de definitieve conceptkerndoelen voor Nederlands te optimaliseren. Als gevolg van deze vertraging zullen de activiteiten in de jaren 2026 en 2027 ingehaald worden. Dit vraagt om een verschuiving van de beschikbare middelen.
- VB17 Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028: Van de BFTK afspraken 2024-2028 loopt onderdeel 10: “aanstellen meertaligheidscoordinator” van hoofdstuk 3.2 “afspraken” bij bestuurlijke autoriteiten. De middelen zijn nog nodig om de resultaten zoals vastgelegd in de BFTK te kunnen behalen in de resterende jaren van de beleids- en bestuursafpraakperiode (2027 en 2028).
- VB18 Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028: Door de nieuwe regelgeving rond subsidieverleningen gaat het niet lukken deze middelen nog in 2026 weg te zetten.
- VB19 Sport: Voor de schooljaren juli 2022 t/m juli 2026 en de kalenderjaren 2027 en 2028 is geld beschikbaar gesteld voor schoolschaatsen. Daardoor ontstaat een gat voor najaar 2026. Dat wordt opgelost met dit voorstel.
- VB20 Taal: In 2025 is voor diverse subsidies geld naar voren gehaald uit de jaren 2026 en verder. Echter zullen op het onderdeel taaloverdracht in deze jaren nog bestedingen komen via de uitvoering van een subsidieregeling en activiteiten van een boekjaarinstelling.
- VB21 Digitalisering 2022-2026: In 2026 is meer formatie nodig dan eerder voorzien. Deze versterking is nodig om de verandering beheerst vorm te geven en teams en medewerkers hierin voldoende te ondersteunen.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten en voor een klein deel via het begrotingssaldo.

Progr	Omschrijving programma en bron	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Exploitatie</i>						
Lasten						
1	Bestuur					
VB1	Weerbaar bestuur	-402.000	221.500	21.500	11.500	147.500
2	Infrastructuur					
VB2	Lelylijn onderzoek	-578.000	578.000	0	0	0
VB3	Verduurzamen OV bus	-1.160.200	550.000	610.200	0	0
VB4	Openbaar vervoer	-100.000	100.000	0	0	0
VB5	Openbaar vervoer	-100.000	100.000	0	0	0
VB6	Openbaar vervoer	-80.000	80.000	0	0	0
VB7	Verbeteren toegankelijkheid OV	-100.000	100.000	0	0	0
3	Natuur en Landbouw					
VB8	Natuur en landschap	-132.000	132.000	0	0	0
VB9	Landbouw	-285.000	285.000	0	0	0
4	Ruimte en Klimaat					
VB10	Wonen	100.000	-100.000	0	0	0

Progr	Omschrijving programma en bron	2026	2027	2028	2029	2030
VB11	Naar een schone en gezonde leefomgeving	-120.000	30.000	0	30.000	60.000
VB12	Water en bodem	-400.000	400.000	0	0	0
5	Economie en Mienskip					
VB13	Cultuur	-100.000	100.000	0	0	0
VB14	Taal	-430.000	430.000	0	0	0
VB15	Leefbaarheid	-36.500	36.500	0	0	0
VB16	Taal	-80.800	80.800	0	0	0
VB17	Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028	-28.400	28.400	0	0	0
VB18	Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer 2024-2028	-350.000	350.000	0	0	0
VB19	Sport	40.000	-20.000	-20.000	0	0
VB20	Taal	-218.000	150.000	68.000	0	0
6	Bedrijfsvoering					
VB21	Digitalisering 2022-2026	408.000	-408.000	0	0	0
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	2.158.000	0	0	0	0
	Totaal lasten	-1.994.900	3.224.200	679.700	41.500	207.500
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-1.994.900	3.224.200	679.700	41.500	207.500
	Totaal baten	-1.994.900	3.224.200	679.700	41.500	207.500
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-1.994.900	3.224.200	679.700	41.500	207.500
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	2.158.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 1 **Bestuur**
Onderwerp: VC 1 **Verlenging tijdelijk budget Spreidingswet**
Taakomschrijving: Commissaris van de Koning
Categorie ZBB: Wettelijk basis

Toelichting:

Voor het tijdelijke budget 2026 Spreidingswet met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2030. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de uitvoering van de Spreidingswet vooralsnog doorloopt. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat de PRT, onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning als rijksorgaan, enkel de regionale afstemming voor de asielopgave coördineert in lijn met het rijksbeleid. De besluitvorming vindt aansluitend plaats bij de gemeentebesturen.

En:

- Het verlengen van het tijdelijke budget is van bijzonder belang voor de doelrealisatie, omdat de doorlooptijd van de opgave voor het realiseren van structurele opvangcapaciteit langer is dan het boekjaar 2026. De PRT mag de bijdrage, zoals vanuit de Spreidingswet beschikbaar gesteld, naar eigen inzicht uitgeven. De leidraad hiervoor is het Provinciaal Plan van de PRT en de opgave die volgt uit de Spreidingswet.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijke budget Spreidingswet te verlengen tot en met 2030. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	-450.000		295.700	154.300	
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	450.000				
	Totaal lasten	0	0	295.700	154.300	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten (beschikking over reserve)			295.700	154.300	
	Totaal baten	0	0	295.700	154.300	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve			295.700	154.300	
	Totaal lasten	0	0	295.700	154.300	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	450.000				
	Totaal baten	450.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 1	Bestuur
Onderwerp : VC 2	Verlenging tijdelijk budget Bestuurlijke vernieuwing
Taakomschrijving:	Bestuurlijke vernieuwing
Categorie ZBB:	Kerntaak breed

Toelichting:

Voor het tijdelijke budget Bestuurlijke vernieuwing met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld dit budget met twee jaar te verlengen en het kasritme hierop aan te passen. De reden hiervoor is het volgende:

Landelijk heeft de invoering van de 'Wet versterking participatie op decentraal niveau' vertraging opgelopen. De beleidsbrief participatie Fryslân is vastgesteld in Provinciale Staten op 25 januari 2023. Op dat moment gaf het Rijk aan dat de Wet versterking participatie op decentraal niveau van kracht zou worden in 2023 (zie ook pag.12 van de beleidsbrief participatie). Deze wet ging uiteindelijk pas op 1 januari 2025 in. Vanuit deze wet vloeit de verplichting voort voor provincies (en gemeenten) om een participatieverordening vast te stellen, ter vervanging van de inspraakverordeningen.

De provincies zijn op dit moment druk bezig participatieverordeningen op te stellen. In 2025 is nog gewacht op een modelverordening van het IPO, deze kwam uiteindelijk niet, nu blijkt dat de provincies ieder voor zich de verordening moeten bouwen, met impact voor de planning van de implementatie.

Voor de implementatie van de participatieverordeningen wordt gewerkt met een periode van twee jaar. Vaststelling van de participatieverordening van de provincie Fryslân door Provinciale Staten staat gepland voor december 2026. De eerder gereserveerde middelen voor de implementatie van de Friese participatieverordening kunnen daardoor pas vanaf januari 2027 worden ingezet. De activiteiten bestaan uit: leersessies met Friese gemeenten, leersessies met provincies, interne sessies, monitoring & evaluatie en gesprekken met BZK.

De eerste jurisprudentie rond nieuwe participatieverordeningen verschijnt op dit moment al (o.a. gemeente Groningen). Het is belangrijk in 2027 en 2028 het werken met de participatieverordening zorgvuldig te monitoren, ervaringen te delen met BZK, leerervaringen uit te wisselen (in Fryslân en in het interprovinciale netwerk) en te evalueren.

Voorgesteld wordt het tijdelijke budget Bestuurlijke vernieuwing te verlengen tot en met 2028 en € 75.000,- door te zetten van 2026 naar 2027/2028, zodat deze middelen in 2027 en 2028 kunnen worden ingezet voor het implementatietraject rond de nieuwe participatieverordening van de provincie Fryslân.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Bestuurlijke vernieuwing te verlengen tot en met 2028.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1	Bestuur	-75.000	37.500	37.500		
	Totaal lasten	-75.000	37.500	37.500	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-75.000	37.500	37.500		
	Totaal baten	-75.000	37.500	37.500	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-75.000	37.500	37.500		
	Totaal lasten	-75.000	37.500	37.500	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : VC 3 **Verlenging tijdelijk budget Openbaar vervoer**
Taakomschrijving: **Openbaar vervoer algemeen**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Onderdeel van het tijdelijk budget Openbaar Vervoer algemeen is IMF Fryslân ûnderweis. Voor het budget met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

- Dit budget is gericht op het stimuleren van kleinschalige initiatieven voor mobiliteit in het landelijke gebied. Hiervoor is de subsidieregeling IMF Fryslân Underweis opgesteld. Eerder is besloten de subsidieregeling in twee tranches te splitsen, waardoor de subsidiepot gelijkmatig verdeeld wordt en de regeling indien nodig inhoudelijk kan worden bijgesteld. De eerste tranche loopt tot 1 juli 2026. Het tweede deel heeft een beoogde looptijd van 2 november 2026 tot en met 1 juli 2027. Om de initiatieven te stimuleren, is het conform de regeling mogelijk om het eerst jaar van de exploitatiekosten te vergoeden; dit is voor de tweede tranche dan tot uiterlijk 1 juli 2028.

En

- De bijdrage is bestuurlijk toegezegd / er zijn duidelijke verwachtingen gewekt over de provinciale bijdrage, namelijk in het bestuursakkoord 2023-2027 Oparbeidzje foar Fryslân. De gedeputeerde is de regio in geweest om de subsidieregeling te promoten en er zijn mailingen gedaan naar Doarpsbelangen, wijkbesturen en steunorganisaties.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Openbaar vervoer te verlengen tot en met 2028.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	-500.000	500.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	500.000				
	Totaal lasten	0	500.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		500.000			
	Totaal baten	0	500.000	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		500.000			
	Totaal lasten	0	500.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	500.000				
	Totaal baten	500.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : VC 4 **Verlenging en bestedingsritme Decentralisatie uitkeringen OV Fryslân**
Taakomschrijving: **Concessie Bus**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijk budget Decentralisatie uitkeringen OV Fryslân wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2027. Dat betekent dat € 976.000 wordt doorgeschoven naar 2027. De reden hiervoor is het volgende:

- Het gaat hier om de zogeheten Bikker middelen die de provincie inzet om onder andere de bezuiniging van het Rijk op het Studentenreisproduct op te vangen (SOV tekort). Dat is noodzakelijk omdat anders het OV moet worden afgeschaald. Budgetverlenging stelt de provincie in staat de dreigende afschaling uit te stellen tot en met 2027.
- De besteding van de Bikker middelen is overeenkomstig de brief aan PS van 9 december 2025 (02448353): enerzijds afdekken SOV tekort in het busvervoer en anderzijds investeren in bus- en treinconcessie (bijvoorbeeld extra busvervoer, verbeteren sociale veiligheid en mogelijk maken scholierenkorting).
- Het Rijk moet zorgen voor een structurele oplossing om de dreigende afschaling definitief te voorkomen. Dat is ook de wens van de Tweede Kamer. Het Rijk heeft alvast tijdelijk extra middelen beschikbaar gemaakt voor het opvangen van het SOV tekort. De verwachting is dat deze middelen in de tweede helft van 2026 beschikbaar komen. Dat betekent dat bij het autorisatiemoment in december 2026 meer middelen moeten worden doorgeschoven.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Decentralisatie uitkeringen OV Fryslân te verlengen tot en met 2027.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	-976.000	976.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	976.000				
	Totaal lasten	0	976.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		976.000			
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten		976.000			
	Beschikking over reserve					
	Totaal lasten	0	976.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	976.000				
	Totaal baten	976.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 2 **Infrastructuur**
Onderwerp : VC 5 **Verlenging tijdelijk budget Financiering Stortplaatsen**
Taakomschrijving: **Beheer en onderhoud water**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Financiering Stortplaatsen met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2027. De reden hiervoor is het volgende:

Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de definitieve duidelijkheid over de nazorgkosten, verdeling van verantwoordelijkheden en financiële bijdragen nog in ontwikkeling is. En de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat we niet de enige partij zijn en er nog onderzoeken gaande zijn die de (financiële) opgave kunnen beïnvloeden. Specifiek gaat het om het provinciale aandeel in Stortplaats Ouwsterhaule en Stortplaats Ald Dwinger. Ook zijn we bezig met een inventarisatie om eventueel nog niet in beeld zijnde provinciale verplichtingen ten aanzien van stortplaatsen boven water te krijgen. De verwachting is dat deze duidelijkheid er uiterlijk in 2027 zal zijn.

Er zijn duidelijke verwachtingen gewekt over de provinciale bijdrage, namelijk vanwege het feit dat we als (mede-)eigenaar wettelijk verplicht zijn tot het plegen van de nazorg van voormalige stortplaatsen om daarmee milieurisico's te voorkomen.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Financiering Stortplaatsen te verlengen tot en met 2027.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
2	Infrastructuur	-983.500	983.500			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	383.500				
	Totaal lasten	-600.000	983.500	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-600.000	983.500			
	Totaal baten	-600.000	983.500	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-600.000	983.500			
	Totaal lasten	-600.000	983.500	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	383.500				
	Totaal baten	383.500	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : VC 6 **Verlenging tijdelijk budget Invasieve exoten (LVVN)**
Taakomschrijving: **Faunabeheer / soortenbeleid**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget invasieve exoten met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de bestrijding van invasieve exoten provincie/grensoverschrijdend is. En de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat onderlinge afstemming tussen de provincies vereist is.
- Een feitelijke, grootschalige aanpak van deze soorten kan echter naar verwachting pas in 2027 plaatsvinden. Dit hangt samen met het feit dat de bestrijding van invasieve exoten provinciegrensoverschrijdend is en daarom onderlinge afstemming tussen provincies vereist. Het ontwikkelen van een gezamenlijke strategie, inclusief prioritering van soorten, inzet van middelen en harmonisatie van werkwijzen, vergt enige tijd.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget invasieve exoten (LVVN) te verlengen tot en met 2028.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
3	Natuur en landbouw	-205.400	205.400			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	205.400				
	Totaal lasten	0	205.400	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		205.400			
	Totaal baten	0	205.400	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		205.400			
	Totaal lasten	0	205.400	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	205.400				
	Totaal baten	205.400	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 3 **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : VC 7 **Verlenging tijdelijk budget Gebiedsofferte NN Noardlike Fryske Wâlden**
Taakomschrijving: **Natuur en Landschap algemeen**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15 december 2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Gebiedsofferte NN Noardlike Fryske Wâlden met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij de vereniging Noardlike Fryske Wâlden vraagt meer tijd dan verwacht. Ze maken een plan om zo effectief mogelijk de van het rijk ontvangen middelen in te zetten in het gebied. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt tot het verstrekken van een subsidie als de aanvraag daarvoor is ontvangen.
- De bijdrage is bestuurlijk toegezegd. Zoals in de aan u verzonden brief over de decembercirculaire 2025 is vermeld, worden de middelen verstrekt aan de vereniging Noardlike Fryske Wâlden. Deze vereniging zorgt voor het behoud van landschap en boerenlandvogels. Dit met een werkgebied tussen Dokkum en Drachten.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Gebiedsofferte NN Noardlike Fryske Wâlden te verlengen tot en met 2028.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en klimaat	-318.000	318.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	318.000				
	Totaal lasten	0	318.000		0	0

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		318.000			
	Totaal baten	0	318.000	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		318.000			
	Totaal lasten	0	318.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	318.000				
	Totaal baten	318.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 4 **Ruimte en Klimaat**
Onderwerp : VC 8 **Verlenging tijdelijk budget Bovenregionale analyse gevolgen extreme regenval**
Taakomschrijving: **Waterveiligheid**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Bovenregionale analyse gevolgen extreme regenval met einde looptijd 2026 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2027. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de intentie is de middelen in te zetten in een samenwerkingsproject met alle Friese gemeenten, waarbij zowel “watermedewerkers”, als “RO-medewerkers” van belang zijn en voordat daadwerkelijke voorbereiding voor de uitvoering start, ook bestuurlijk commitment verkregen moet worden. En de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat qua proces aangesloten wordt bij het GAWO (gemeentelijk ambtelijk wateroverleg en het PBOW (provinciaal bestuurlijk overleg water)
- De middelen betreffen een decentralisatie uitkering van het Rijk, die bij de decembercirculaire 2025 is beschikbaar gesteld. Eerdere voorbereidingen hierop waren niet mogelijk. Intentie is om de middelen niet in te zetten op de analyse van gevolgen van extreme regenval, maar te benutten om een nadere invulling van het beleid waterrobuust bouwen uit te werken voor opname in de gemeentelijke omgevingsvisie. Dit moet voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen preventief werken met betrekking tot het voorkomen van schade door intense neerslag, langdurige regenval of het falen van regionale keringen. Gevolgenspoor boven regionale neerslag wordt zo veel mogelijk verder intern en met de Veiligheidsregio Fryslân opgepakt, net zoals het opstellen van het waterbeeld intern is uitgevoerd.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Bovenregionale analyse gevolgen extreme regenval te verlengen tot en met 2027.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat	-105.000	105.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	105.000				
	Totaal lasten	0	105.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		105.000			
	Totaal baten	0	105.000	0	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		105.000			
	Totaal lasten	0	105.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	105.000				
	Totaal baten	105.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 4 **Ruimte en Klimaat**
Onderwerp : VC 9 **Verlenging tijdelijk budget Regionale kennisfunctie bodem en ondergrond**
Taakomschrijving: **Milieukwaliteit**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Regionale kennisfunctie bodem en ondergrond met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2031. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan eerder aangenomen, doordat het een proces betreft wat om continuïteit vraagt. Het betreffende budget is door het rijk toegekend voor een inzet van 6 jaren op het onderwerp Verkennen kennisinfrastructuur Bodem en Ondergrond. En de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat in de voorbereiding gekozen is voor een samenwerking met de drie noordelijke provincies Fryslan, Groningen en Drenthe en gelinkte uitvoeringsorganisaties.
- Het (deel)project waar de verlenging voor nodig is, is van bijzonder belang voor de doelrealisatie, omdat het bedoeld is voor kennisverbetering en -borging op gebied van bodem en ondergrond en omdat Fryslan continuïteit moet kunnen bieden in de samenwerking die met de drie Noordelijke provincies is opgezet.

[Basisorganisatie Versterking Kennisinfrastructuur Bodem en Ondergrond | Informatiepunt Leefomgeving](#)

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Regionale kennisfunctie bodem en ondergrond te verlengen tot en met 2031.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat	-106.800	-106.900	50.000	50.000	113.700
	Reserve tijdelijke budgetten Vorming van reserve	106.800	106.900			
	Totaal lasten	0	0	50.000	50.000	113.700
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten Beschikking over reserve			50.000	50.000	113.700
	Totaal baten	0	0	50.000	50.000	113.700

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten Beschikking over reserve			50.000	50.000	113.700
	Totaal lasten	0	0	50.000	50.000	113.700
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten Vorming van reserve	106.800	106.900			
	Totaal baten	106.800	106.900	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 10 **Verlenging tijdelijk budget DOM's**
Taakomschrijving: **Initiatief van onderop**
Categorie ZBB: **Kerntaak breed**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15 december 2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget 2027 DOM's met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2029. De reden hiervoor is het volgende:

- De nieuwe DOM-regeling is begin deze bestuursperiode opgesteld en sinds de zomer van 2024 gereed voor vaststelling. Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de wens is om de geactualiseerde DOM-regeling aan te laten sluiten bij de ambities en doelen uit de Beleidsbrief Leefberens, die in december 2025 is vastgesteld. De nieuwe beleidsbrief geeft antwoord op de veranderde maatschappelijke context, de verschoven rol van de provincie en demografische ontwikkelingen.
- De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat de verlenging gericht is op uitvoeringstermijn. Conform de provinciale financiële regels moet niet alleen het budget vóór het einde van de looptijd zijn besteed, maar moeten gemeenten de projecten ook daadwerkelijk hebben uitgevoerd. Gezien de aard van de projecten, is het onwaarschijnlijk dat de projecten te realiseren zijn voor eind 2027. Om te voldoen aan de financiële regels en gemeenten voldoende tijd te geven voor uitvoering, stellen wij voor om de looptijd van het budget met twee jaar te verlengen, tot en met 2029.

En

- Het (deel)project waar de verlenging voor nodig is, is van bijzonder belang voor de doelrealisatie, omdat één van de instrumenten uit de Beleidsbrief Leefberens de financiële rol is van de provincie. De budgetten die gekoppeld zijn aan de DOM-regeling dragen bij aan de uitvoering hiervan. Daarnaast richt de DOM-regeling zich op het uitvoeren van projecten die passen bij de doelen en ambities uit de Beleidsbrief Leefberens, die zonder verlenging van het tijdelijke budget geen doorgang kunnen vinden.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget DOM's te verlengen tot en met 2029 en de begroting aan te passen volgens onderstaande tabel. De wijziging verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
5	Economie	-1.775.000	-880.000	2.655.000	0	0
	Reserve tijdelijke budget- ten					
	Vorming van reserve	695.000	880.000			
	Totaal lasten	-1.080.000	0	2.655.000	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budget- ten				0	0
	Beschikking over reserve	-1.080.000	0	2.655.000		
	Totaal baten	-1.080.000	0	2.655.000	0	0

Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budget- ten					
	Beschikking over reserve	-1.080.000		2.655.000		
	Totaal lasten	-1.080.000	0	2.655.000	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budget- ten					
	Vorming van reserve	695.000	880.000			
	Totaal baten	695.000	880.000	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 11 **Verlenging tijdelijk budget Economie**
Taakomschrijving: Structuurversterking Economie
Categorie ZBB: Kerntaak smal

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget 2027 Economie met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2029. De reden hiervoor is het volgende:

De verlenging van het budget Economie is noodzakelijk om de beoogde doelstellingen binnen de samenwerkingsagenda economie effectief te kunnen realiseren. Het (deel)project waarvoor deze verlenging wordt aangevraagd, levert een directe bijdrage aan het versnellen van deze doelstellingen en vormt daarmee een essentieel onderdeel van de provinciale inzet op economisch terrein.

De betreffende projecten zijn inhoudelijk en financieel gekoppeld aan bredere programma's, waaronder projecten die (mede) gefinancierd worden vanuit het EFRO-programma. De looptijd van dit Europese programma strekt zich uit tot en met medio 2029. Om optimaal gebruik te kunnen maken van deze cofinancieringsmogelijkheden en om de samenhang tussen de verschillende programma's te borgen, is het noodzakelijk dat ook de provinciale budgetten een gelijklopende looptijd kennen.

Daarnaast geldt dat economische projecten, gezien hun aard, complexiteit en schaal, een minimale doorlooptijd van circa twee jaar vereisen om tot concrete en duurzame resultaten te komen. Dit betekent dat projecten die in 2027 worden beschikt, feitelijk doorlopen tot minimaal 2029. Gelet op bovenstaande is het niet realistisch om de beschikbare middelen volledig binnen de huidige termijn tot en met 2027 in te zetten. Een verlenging van het budget tot en met 2029 is daarom noodzakelijk om de samenhang met lopende programma's te waarborgen, optimaal gebruik te maken van beschikbare cofinanciering en de beoogde economische effecten daadwerkelijk te realiseren.

Zonder verlenging kunnen de projecten niet gefinancierd worden met een provinciale bijdrage, gaan de projecten niet door en zullen we onze economische doelen niet kunnen versnellen.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Economie te verlengen tot en met 2029 en het bestedingsritme van het budget aan te passen conform onderstaande tabel.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
5	Economie	-2.200.000	2.200.000			
	Reserve tijdelijke budget-ten					
	Vorming van reserve	1.220.000				
	Totaal lasten	-980.000	2.200.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budget-ten				0	0
	Beschikking over reserve	-980.000	2.200.000			
	Totaal baten	-980.000	2.200.000	0	0	0

Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budget-ten					
	Beschikking over reserve	-980.000	2.200.000			
	Totaal lasten	-980.000	2.200.000	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budget-ten					
	Vorming van reserve	1.220.000				
	Totaal baten	1.220.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten

Behandeling bij berap 2026

Programma: 5 **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 12 **Verlenging tijdelijk budget Tsjukemar-Nannewiid**
Taakomschrijving: Initiatief van onderop
Categorie ZBB: Kerntaak breed

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Tsjukemar-Nannewiid met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces met de gemeente de Fryske Marren vraagt meer tijd dan verwacht. Het opstellen van een speciale bijdrageregeling als instrument om de beschikbare provinciale middelen uit het Bestuursakkoord rechtmatig te kunnen beschikken aan de gemeente heeft veel voorbereidingstijd gekost. Daarnaast heeft het vrijmaken van ambtelijke inzet bij de gemeente vertraging opgelopen waardoor de uitvoering van de projecten medio 2026 start. De projecten zijn naar verwachting medio 2028 afgerond.
- Deze bijdrage is toegezegd en staat expliciet opgenomen in het Bestuursakkoord. De verwachting is dat alle middelen binnen de huidige periode worden beschikt, namelijk in 2026. De periode van de uitvoering van de projecten duurt echter langer.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Tsjukemar-Nannewiid te verlengen tot en met 2028. Er vindt geen wijziging van het bestedingsritme plaats.

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 6 **Bedrijfsvoering**
Onderwerp : VC 13 **Verlenging tijdelijk budget Transitiekosten Organisatie**
Taakomschrijving: Bedrijfsvoering
Categorie ZBB: Wettelijk keuze

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget 2027 Transitiekosten Organisatie met einde looptijd 2027 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

In 2025 zijn middelen beschikbaar gesteld binnen de organisatie om de balans te herstellen tussen de afgesproken resultaten, het beschikbare formatiebudget en de aanwezige bezetting. Aan dit besluit is ook een transitiebudget gekoppeld, voor de periode tot en met 2027. Met dit budget kan de noodzakelijke beweging – of transitie – in de organisatie worden georganiseerd.

Conform de provinciale CAO maken we daarbij onderscheid tussen drie fasen. In fase 1 gaat het om het stimuleren van loopbaanontwikkeling en natuurlijk ‘verloop’. In fase 2 gaat het om pre-mobiliteit op plekken in de organisatie waar de verwachting reëel is dat functies gaan veranderen of vervallen. In Fase 3 is er sprake van boventalligheid en worden medewerkers begeleid van Werk naar Werk.

Op dit moment bevinden we ons in het proces vooral nog in Fase 1 en Fase 2. Maatregelen in Fase 3 zijn een vervolg op Fase 2 en zijn het kostbaarst. Het doel is zo veel mogelijk te voorkomen dat medewerkers in Fase 3 terecht komen. Als er toch sprake is van Fase 3, hebben medewerkers recht op 24 maanden doorbetaling van salaris.

De transitieperiode duurt tot en met 2027, maar het kan dus zijn dat er in 2028 nog betalingen van salaris moeten plaatsvinden en dat is de reden om te verzoeken de periode van het tijdelijke budget te verlengen tot en met 2028.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget 2027 Transitiekosten Organisatie te verlengen tot en met 2028.

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
6	Bedrijfsvoering	-1.950.000	950.000	1.000.000		
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	1.950.000				
	Totaal lasten	0	950.000	1.000.000	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		950.000	1.000.000		
	Totaal baten	0	950.000	1.000.000	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		950.000	1.000.000		
	Totaal lasten	0	950.000	1.000.000	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	1.950.000				
	Totaal baten	1.950.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: Diverse
Onderwerp : VI Bestedingsritme reserves
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

- VI1 Oeverbeheer: Voor het oeverbeheer langs de vaarwegen in Fryslân is na besluitvorming door Provinciale Staten een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen o.a. provincie en gemeenten opgesteld. Op grond van deze SOK is vanaf 2024 een subsidie beschikbaar voor het oeverbeheer door zowel particulieren als medeoverheden, vooreerst voor een pilot met een periode van drie jaar. De dekking van deze subsidie komt vanuit 50% vanuit de gemeenten en 50% vanuit de provincie, waarbij de subsidieregeling door de provincie wordt beheerd. De beoordeling van deze samenwerking is na drie jaar, welke voorzien is in begin 2027. Op grond van deze beoordeling zal besloten worden hoe om te gaan met het vervolg (zowel de SOK als de resterende budgetten). De afgelopen twee jaar is namelijk gebleken dat er bij private partijen wel degelijk vraag is naar de subsidie, maar dat het beschikbare budget vooralsnog toereikend is; er blijft ruim budget over. Voor de medeoverheden geldt dat de bijdrage pas vanaf 2026 beschikbaar gesteld kan worden (zie het recente besluit van GS). Vandaar dat voorgesteld wordt om de budgetten volgens het subsidieplafond voor 2026 in stand te houden (private partijen: € 300.000,- en medeoverheden: € 520.000,-), en het surplus aan budget (van € 1,501 mln.: € 461.000,- voor private partijen en 520.000 voor openstelling medeoverheden 2026, € 520.000,- voor medeoverheden) alvast door te schuiven naar 2027.
- VI2 Groot onderhoud Water: Voorgesteld wordt de programmering van grootonderhoud 2026-2030 te actualiseren. De aanvulling voor het budget in 2026 is gerelateerd aan de oplopende kosten en prijsstijgingen. Deze worden voornamelijk veroorzaakt door stijgende dieselprijzen als gevolg van de oorlog in Iran.
- VI3 BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's: De meerjarenbegroting van een aantal INTERREG projecten loopt niet meer in de pas met de verwachte bestedingen, omdat op verzoek van een aantal projectpartners de looptijd is verlengd waar wij als provincie de Leadpartner van zijn. De uitvoering van de pilots in het WaterWarmth project is vertraagd, vanwege het complexe aanbestedingstraject dat doorlopen moest worden. De overige projecten - waar we als projectpartner in participeren - betreft een bijstelling op basis van de meest actuele financiële planning van het project. Met de voorgestelde wijziging wordt de meerjarenbegroting aangepast aan het verwachte bestedingsritme.
- VI4 Indirecte uitvoeringskosten NPLG: Voor de indirecte uitvoeringskosten maatregelen Landelijk gebied is totaal € 7,2 mln. beschikbaar. Vanaf 2025 wordt dit ingezet voor de ondersteuning van de uitvoering maatregelen. Met deze wijziging wordt het bestedingsritme aangepast aan de verwachte inzet en de extra inzet 2025 verrekend.

- VI5 BCB GLB/NSP: De cofinanciering van een GLB/NSP-project is afhankelijk van de ingediende aanvragen bij de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Dit betekent dat de toekenning van cofinanciering kan variëren afhankelijk van de uitvoeringssnelheid van de projecten en het aantal en tempo van de binnengekomen aanvragen. Dit heeft directe gevolgen voor de hoogte van het benodigde provinciale cofinancieringsbudget. De middelen zijn gereserveerd in de reserve BCB GLB/NSP. Voor 2026 blijft de aanvraag achter bij de raming. Daarom het voorstel om een bedrag van € 10.395.700,- door te schuiven naar 2027 en verder om weer aan te sluiten een realistische programmering.
- VI6 NP Natuurpact 2014-2027: Deze wijziging is bedoeld om de budgetten Natuurpact in een realistisch bestedingsritme voor 2026 en de komende jaren te zetten. In 2028 is er niet voldoende budget meer om de lasten te dragen, in de begroting is daarvoor een stelpost opgenomen. Dit ook in afwachting van de ontwikkelen na 2027 voor het Natuurpact. Toezeggingen dat het Natuurpact verder gaat zijn er, maar hoeveel middelen we via het provinciefonds zullen ontvangen is nog niet bekend.
- VI7 WPF Stimulering duurzaamheid: Een deel van het budget zal in 2027 ingezet worden voor de cofinanciering van innovatieve duurzame (Energiehub) projecten. Deze projecten worden dit jaar verder door ontwikkeld en in het najaar ingediend, maar de uitvoering (en besteding) zal in 2027 plaatsvinden.
- VI8 WPF Algemeen: De start van de arbitrageprocedure stond in juli/augustus 2025 gepland. Door vertraging van o.a. de opmaak en ondertekening van de arbitrageovereenkomst van aandeelhouders FHW en WPFB is de arbitrageprocedure een aantal maanden later gestart; namelijk pas eind 2025. De doorlooptijd bij het arbitrage instituut bedraagt 18 tot 24 maanden. De juridische uitgaven gerelateerd aan de arbitrageprocedure vallen hierdoor voornamelijk in jaarschijven 2026 en 2027, in plaats van 2025 en 2026.
- VI9 Groot onderhoud gebouwen: Een aantal onderdelen welke gepland stonden voor 2025 zijn niet uitgevoerd, de planning is om deze dit jaar uit te voeren.
- VI10 BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's: Op dit moment zijn er diverse subsidie-instrumenten (regelingen, tenders, calls) in het kader van de Europese projecten. De verwachting is dat veel Friese initiatiefnemers, die hiervoor een subsidieverzoek gaan indienen, ook een beroep gaan doen op het Friese cofinancieringsbudget. De looptijd van deze projecten is minimaal 2 jaar, maar vaak langer. Het huidige kasritme van het 'Breed cofinancieringsbudget' sluit hier niet goed op aan. Met de voorgestelde wijziging wordt de meerjarenbegroting aangepast aan het verwachte bestedingsritme van de gehonoreerde projecten/programma's.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse reserves aan te passen. De wijzigingen verlopen via de diverse reserves.

Progr	Omschrijving programma en reserve	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatie						
Lasten						
2	Infrastructuur					
VI1	Oeverbeheer	-520.000	520.000	0	0	0
VI2	Groot onderhoud Water	536.300	-5.305.100	-6.321.400	869.900	10.220.300
3	Natuur en Landbouw					
VI3	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	-12.500	12.500	0	0	0

Progr	Omschrijving programma en reserve	2026	2027	2028	2029	2030
VI4	Indirecte uitvoeringskosten NPLG	-200.000	-150.000	-194.800	0	0
VI5	BCB GLB/NSP	-3.567.400	3.567.400	0	0	0
VI6	NP Natuurpact 2014-2027	-7.605.100	7.605.100	0	0	0
4	Ruimte en Klimaat					
VI3	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	-1.553.600	1.553.600	0	0	0
VI7	WPF Stimulering duurzaamheid	-500.000	500.000	0	0	0
VI8	WPF Algemeen	-265.000	265.000	0	0	0
5	Economie en Mienskip					
VI3	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	-94.700	94.700	0	0	0
VI5	BCB GLB/NSP	-1.628.300	1.579.000	-311.700	361.000	0
6	Bedrijfsvoering					
VI4	Indirecte uitvoeringskosten NPLG	267.600	137.300	16.000	0	0
VI9	Groot onderhoud Gebouwen	62.600	40.000	100.000	-100.000	13.300
VI4	Formatie project	-23.500	0	0	0	0
7	Provincie financiën					
VI10	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	841.300	-841.300	-50.000	50.000	0
VI5	BCB GLB/NSP	-5.200.000	3.070.000	2.130.000	0	0
	Begrotingssaldo	-341.300	341.300	0	0	0
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	2.953.400	1.796.200	194.800	55.500	-4.735.700
	Totaal lasten	-16.850.200	14.785.700	-4.437.100	1.236.400	5.497.900
Baten						
4	Ruimte en Klimaat					
VI3	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	-2.000.000	2.000.000	0	0	0
5	Economie en Mienskip					
VI3	BCB EU Breed cofinanciering budget Europese programma's	-70.000	70.000	0	0	0
6	Bedrijfsvoering					
VI4	Formatie project	-23.500	0	0	0	0
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-14.756.700	12.715.700	-4.437.100	1.236.400	5.497.900
	Totaal baten	-16.850.200	14.785.700	-4.437.100	1.236.400	5.497.900
<i>Investeringsen</i>						
Lasten						
2	Infrastructuur	-2.173.800	-2.612.300	4.786.100	0	0
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-14.756.700	12.715.700	-4.437.100	1.236.400	5.497.900
Baten						
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	2.953.400	1.796.200	194.800	55.500	-4.735.700

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij berap 2026

Programma: 4 **Ruimte en Klimaat**
Onderwerp : VII **Lastneming subsidiebeschikkingen**
Taakomschrijving: Diversen
Categorie ZBB: Diversen

Toelichting:

Volgens het onderdeel lastneming subsidies uit de Nota uitvoering begroting moeten wij het budget beschikbaar hebben in de begroting wanneer wij een beschikking voor een projectsubsidie afgeven. Dit om het bedrag gelijk uit te kunnen betalen of om het nog niet uitbetaalde bedrag als last op te nemen in de jaarrekening. Afhandeling vindt dan plaats via de balanspost crediteuren of door het budget over te hevelen naar de bekleemde reserve verstrekte subsidies. Omdat het hier om al afgegeven subsidiebeschikkingen gaat en er dus voor PS geen beleidskeuze is, worden deze mutaties in deze verzamelwijziging gepresenteerd.

Voor een project "optimale Nutriënten benutting Fryslân" zal in 2026 een subsidie verstrekt gaan worden. Dit betreft een groot project met ruim 200 deelnemende agrariërs en kent inmiddels al meer dan 20 studiegroepen. In verband met het nemen van de totale last in 2026 (lastneming subsidie) is het nodig om een deel van het budget vanuit 2027 naar voren te halen.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om de meerjarenbegroting te wijzigingen volgens onderstaande tabel in verband met de al afgegeven subsidiebeschikkingen. De mutatie over de jaren heen verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat	65.000	-65.000			
	Begrotingssaldo	-8.100	8.100			
	Totaal lasten	56.900	-56.900	0	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	56.900	-56.900			
	Totaal lasten	56.900	-56.900	0	0	0

Reserve

Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	56.900	-56.900			
	Totaal lasten	56.900	-56.900	0	0	0